

الزامات جایگزینی مسیر تأمین کالاهای اساسی در بحران

بازسازی نیروگاه‌ها آغاز شد

گرانترین جام جهانی در راه است

ایران می‌تواند دنیا را شگفت‌زده کند

عکس: مرز اقتصاد

تأمین مالی هدفمند طرح‌های
اولویت‌دار
مجتبی مراد حاصلی
کارشناس

بانکها می‌توانند موتور رشد تولید باشند اگر منابعشان به طرح‌های اولویت‌دار و استراتژیک هدایت شود. این یادداشت سازوکار ساده این سیاست را توضیح می‌دهد. نظام بانکی در هر کشوری قلب تأمین مالی اقتصاد است. بخش عمده پولی که در اقتصاد گردش می‌کند از مسیر بانکها عبور می‌کند. وقتی بانکها تسهیلات می‌دهند در واقع قدرت خرید جدید ایجاد می‌شود. اگر این قدرت خرید به سمت تولید می‌یابد، اما اگر منابع بانکی به فعالیتهای غیرمولد برود نتیجه آن افزایش قیمت‌های دارایی‌ها و فشار تورمی خواهد بود. در سال‌های اخیر یکی از دغدغه‌های اصلی سیاست‌گذاران این بوده است که چرا با وجود رشد حجم تسهیلات بانکی اثر آن بر رشد تولید و اشتغال کافی نبوده است. پاسخ ساده است. همه تسهیلات اثر یکسان ندارند. وام برای ساخت یک نیروگاه یا کارخانه صادراتی اثر متفاوتی با وام برای خرید و فروش کت‌تأمین‌ت‌دارایی دارد. به همین دلیل در بسیاری از کشورها سیاستی به نام هدایت اعتبار اجرا می‌شود. در این سیاست بانک مرکزی و دولت مشخص می‌کنند چه بخش‌هایی برای اقتصاد اولویت دارند. سپس مشوق‌هایی طراحی می‌شود تا بانکها سهم بیشتری از منابع خود را به این بخش‌ها اختصاص دهند. هدف این است که منابع محدود مالی استقلال نداشته باشند. هدف این است که منابع محدود مالی به سمت پروژه‌هایی برود که بیشترین منفعت عمومی را دارند. در شرایط فعلی اقتصاد ایران که با محدودیت منابع ارزی و فشار تورمی مواجه است اهمیت این موضوع دوچندان است. هر ریال اعتبار باید در جایی مصرف شود که بیشترین ارزش افزوده و بیشترین اشتغال را ایجاد کند. تأمین مالی هدفمند طرح‌های اولویت‌دار می‌تواند یکی از ابزارهای اصلی رسیدن به این هدف باشد.

برای اجرای این سیاست ابتدا باید تعریف روشنی از طرح اولویت‌دار ارائه شود. طرح اولویت‌دار طرحی است که علاوه بر سودآوری اقتصادی برای سرمایه‌گذار منافع ملی مشخصی ایجاد کند. برای مثال افزایش تولید کالاهای اساسی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، تکمیل زنجیره‌های تولید داخلی، توسعه صادرات غیرنفتی، یا سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر برخوردار. برای جلوگیری از سلیقه‌ای شدن تصمیم‌ها باید معیارهای مشخص و شفاف تعیین شود. هر طرح می‌تواند بر اساس چند شاخص ارزیابی شود. میزان اشتغال‌زایی، میزان آرزوری یا کاهش واردات، سطح فناوری، اثر بر رشد تولید، و نقش آن در توسعه منطقه‌ای. اگر یک طرح امتیاز لازم را در این شاخص‌ها کسب کند در فهرست طرح‌های اولویت‌دار قرار می‌گیرد.

فهرست این طرح‌ها باید به صورت سالانه و شفاف اعلام شود. این کار می‌تواند با مشارکت بانک مرکزی و وزارت اقتصاد سازمان برنامه و بودجه و وزارتخانه‌های تخصصی انجام شود. شفافیت در اعلام فهرست پروژه‌ها و معیارهای انتخاب آنها مهم‌ترین راه جلوگیری از رانت و سوءاستفاده است. نکته مهم دیگر این است که اولویت‌ها ثابت و همیشگی نیستند. برخی اولویت‌ها بلندمدت هستند مانند توسعه زیرساخت‌های انرژی یا فناوری‌های پیشرفته. برخی دیگر ممکن است مقطعی باشند مانند افزایش تولید یک کالای خاص در زمان کمبود. بنابراین سیاست هدایت اعتبار باید انعطاف‌پذیر باشد و هر سال بازنگری شود.

پس از تعیین اولویت‌ها نوبت به اجرای سیاست می‌رسد. بانکها باید بدانند چه سهمی از تسهیلات خود را به طرح‌های اولویت‌دار اختصاص دهند. برای مثال می‌توان مقرر کرد که درصد مشخصی از تسهیلات جدید هر بانک به این طرح‌ها اختصاص یابد. در عین حال باید مشوق‌هایی در نظر گرفته شود تا بانکها انگیزه کافی داشته باشند. یکی از این مشوق‌ها می‌تواند کاهش نرخ سپرده قانونی برای منابعی باشد که به طرح‌های اولویت‌دار اختصاص می‌یابد. سپرده قانونی بخشی از منابع بانک است که نزد بانک مرکزی نگهداری می‌شود. اگر برای تسهیلات هدفمند این نسبت کاهش یابد هزینه تأمین مالی برای بانک کمتر می‌شود. این دیگر می‌تواند تخصیص خط اعتباری از ران‌تر از سوی بانک مرکزی باشد. همچنین دولت می‌تواند بخشی از ریسک نکول این پروژه‌ها را از طریق ضمانت‌های دولتی پوشش دهد تا نگرانی بانکها کاهش یابد.

از سوی دیگر نظارت دقیق بر مصرف منابع ضروری است. تجربه نشان داده است که گاهی تسهیلات تولیدی به سمت فعالیت‌های دیگر منحرف می‌شود. برای جلوگیری از این مشکل می‌توان پرداخت تسهیلات را مرحله‌ای کرد و هر مرحله را منوط به پیشرفت واقعی پروژه دانست. همچنین پرداخت مستقیم به تأمین‌کنندگان تجهیزات و ایجاد حساب جداگانه برای هر پروژه می‌تواند شفافیت را افزایش دهد. نکته مهم این است که هدایت اعتبار به معنای افزایش بی‌ضابطه وام‌دهی نیست. رشد کل تسهیلات باید متناسب با اهداف کنترل تورم باشد. تفاوت این سیاست با روش‌های گذشته در این است که ترکیب تسهیلات اصلاح می‌شود نه اینکه صرفاً حجم آن افزایش یابد.

اقتصاد در «برزخ»؛ بلا تکلیفی میان جنگ و صلح

جنگ همه قواعد بازی را تغییر می‌دهد، صلح نیز فرصت ترمیم را فراهم می‌آورد اما اقتصاد ایران این روزها جایی میان این...

صفحه ۲

چرخش عقر به مالیات به سمت بهبود فضای کسب و کار

گزارش عملکرد سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد این سازمان، در کنار سایر مسئولیت‌ها، بهبود...

صفحه ۳

شبکه ملی اطلاعات، ناچی سیستم پرداخت کشور در جنگ

در حالی که محدودیت‌های اینترنتی در جنگ تحمیلی سوم، برای برخی حوزه‌ها چالش‌های بسیاری به همراه داشت...

صفحه ۶

الزامات جایگزینی مسیر تأمین کالاهای اساسی در بحران

کریم حسن پور - رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند بر لزوم اولویت‌بندی کالاهای اساسی و تنوع‌بخشی به کریدورها برای افزایش تاب‌آوری زنجیره تأمین تأکید کرد.

به چالگی ارزشی بالایی دارند یا زمان در انتقال آنها اهمیت ویژه‌ای دارد. رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند افزود: در برخی موارد حتی کالاهایی با ارزش متوسط نیز به دلیل ضرورت زمانی از طریق هوا جابه‌جا می‌شوند. برای مثال در شرایط بحران برای تنظیم بازار ممکن است انتقال برخی اقلام غذایی، دارویی یا دام زنده از طریق هوا توجیه پیدا کند. اما این موضوع به معنای اقتصادی بودن دامی چنین شیوه‌ای نیست. وی ادامه داد: حمل‌ونقل زمینی نیز دارای مزیت مهم دسترسی است. تقریباً هر نقطه‌ای که امکان احداث جاده یا ریل در آن وجود داشته باشد می‌تواند تحت پوشش حمل‌ونقل زمینی قرار گیرد. با این حال حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی نیز تفاوت‌های مهمی وجود دارد.

حمل و نقل ریلی مناسب مسیرهای طولانی و جاده‌ای برای مسیرهای کوتاه است

مدنی اظهار کرد: حمل‌ونقل ریلی در مسیرهای طولانی خشکی معمولاً به‌روبروی بیشتری دارد، اما حمل‌ونقل جاده‌ای برای مسیرهای کوتاه و انتقال بار از مبادی تولید به مراکز مصرف انعطاف‌پذیری بیشتری ارائه می‌دهد. در مقابل، زمانی که دسترسی به دریا وجود داشته باشد، برای مسیرهای طولانی، هیچ‌یک از این روش‌ها از نظر حجم حمل و هزینه نهایی قابل رقابت با حمل‌ونقل دریایی نیست. این متخصص حوزه حکمرانی و تحلیل داده با بیان اینکه طراحی نظام لجستیکی کشور نیازمند نگاه ترکیبی است، گفت: هیچ کشوری نمی‌تواند صرفاً بر یک شیوه حمل‌ونقل تکیه کند. توسعه پایدار مستلزم طراحی شبکه‌ای متشکل از حمل‌ونقل دریایی، ریلی، جاده‌ای و هوایی است که هر کدام متناسب با مزیت‌های خود مورد استفاده قرار گیرند.

تفاوت‌های زنجیره تأمین در شرایط عادی و بحرانی

رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند در ادامه به مسئله تاب‌آوری زنجیره تأمین اشاره کرد و افزود: در شرایط عادی معمولاً معیار اصلی تصمیم‌گیری، صرفه اقتصادی است اما در شرایط بحرانی متغیرهای جدیدی وارد معادلات می‌شوند که می‌توانند اولویت‌ها را تغییر دهند.

وی گفت: حوادث طبیعی مانند زلزله، سونامی، طوفان و تخریب زیرساخت‌ها بندری، همچنین عوامل انسانی نظیر جنگ، ناآمنی، تروریسم، تحریم و تغییر سیاست دولتها می‌توانند مسیرهای حمل‌ونقل را با اختلال مواجه کنند. به همین دلیل و بر اساس اصول پدافند غیرعامل، کشورها باید علاوه بر مسیرهای توسعه‌یافته، برای شرایط بحران نیز سناریوهای جایگزین داشته باشند.

مدنی افزود: ممکن است در یک مقطع زمانی، مسیری که در شرایط عادی کملاً اقتصادی محسوب می‌شود، در شرایط بحرانی کارایی خود را از دست بدهد و در مقابل، مسیر یا شیوه‌ای که در شرایط عادی توجیه اقتصادی ندارد به گزینه‌ای قابل قبول تبدیل شود. این تفاوت میان ادبیات توسعه و ادبیات

تاب‌آوری است.

وی با اشاره به برخی تجربیات کشور در سال‌های گذشته اظهار کرد: در مقاطعی برای کنترل بازار و تأمین سریع نیازهای مردم، انتقال برخی اقلام از طریق هوا انجام شد. چنین تصمیم‌هایی در شرایط عادی قابل دفاع نیست، اما در شرایط بحرانی می‌تواند بخشی از راهکارهای حفظ پایداری بازار باشد.

رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند تصریح کرد: در شرایط فعلی نیز باید مسئله تأمین کالاهای اساسی با همین نگاه مورد بررسی قرار گیرد. هدف اصلی باید حفظ پایداری دسترسی مردم به کالاهای ضروری و جلوگیری از ایجاد اختلال در زنجیره تأمین باشد.

آیا شرایط کنونی فرصت خوبی برای افزایش سهم کریدورهای شمالی است؟ مدنی در پاسخ به این پرسش که آیا در شرایط فعلی می‌توان سهم کریدورهای شمالی و مسیرهای منطقه‌ای را در تجارت کشور افزایش داد، اظهار کرد: بدون تردید امکان افزایش سهم این کریدورها وجود دارد. حتی باید پذیرفت که بخشی از کالاهایی که طی سال‌های گذشته از کشورهای دور دست تأمین می‌شد، اساساً قابلیت تأمین از مبادی نزدیک‌تر را داشته‌اند اما به دلایل مختلف از این ظرفیت استفاده نشده است.

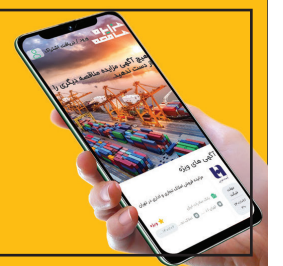
وی افزود: بخشی از کالاهای اساسی، نهادهای دامی و برخی اقلام مورد نیاز کشور را می‌توان از کشورهای منطقه و همسایه تأمین کرد. البته در شرایط فعلی و با توجه به محدودیت‌های زیرساختی، نمی‌توان همه کالاهای را در اولویت قرار داد. در چنین شرایطی باید تمرکز بر کالاهای راهبردی و اساسی باشد. به عنوان مثال در شرایط بحران یا جنگ، منطقی نیست که ظرفیت‌های محدود حمل‌ونقلی صرف واردات کالاهایی مانند لوازم لوکس ساختمانی شود، بلکه باید این ظرفیت‌ها به تأمین کالاهای اختصاصی پیدا کند که اختلال در دسترسی به آنها می‌تواند بخش سلامت، کشاورزی، تولید یا امنیت غذایی کشور را تحت تأثیر قرار دهد.

ضرورت اولویت‌بندی کالاهای و بررسی مبادی تأمین مناسب‌تر و پایدارتر

رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند ادامه داد: نخستین گام برای تحقق چنین رویکردی، اولویت‌بندی کالاهای است. باید مشخص شود در شرایط خاص، کدام کالاهای اهمیت بیشتری برخوردارند و پس از آن بررسی شود که هر کالا از چه مبادی با قیمت مناسب‌تر، پایداری بیشتر و ریسک کمتر قابل تأمین است. وی گفت: نباید تمام ظرفیت تأمین یک کالا را راهبردی را به یک کشور خاص وابسته کرد. ممکن است کشوری که امروز مبادی یا مسیر مناسبی برای تأمین کالا محسوب می‌شود، در آینده به دلایل سیاسی یا تغییر رویکردهای دیپلماتیک همکاری خود را کاهش دهد. به همین دلیل برای شرایط بحرانی نباید سرمایه‌گذاری و انتخاب شوند که کمترین تأثیرپذیری را از بحران‌ها و تحولات سیاسی داشته باشند.

مدنی با اشاره به ضرورت بررسی ظرفیت‌های عملیاتی کریدورها اظهار کرد: صرف وجود یک مسیر به معنای امکان استفاده گسترده از آن نیست. باید وضعیت گمرک، بنادر، مسیرهای جاده‌ای و ریلی، ظرفیت ناوگان و سایر زیرساخت‌ها به دقت بررسی شود. به عنوان مثال در بنادر شمالی کشور محدودیت‌هایی وجود دارد که نمی‌توان از آنها چشم‌پوشی کرد. رویکرد افزود: کشورهای حاشیه دریای خزر، از نظر تعداد و ظرفیت بنادر محدودیت‌هایی دارند. همچنین شنورهای فعال در این منطقه معمولاً دارای نیاز مشخصی هستند و امکان پهلوگیری کشتی‌های بسیار بزرگ در همه بنادر وجود ندارد. از سوی دیگر ممکن است مبادی یا مقصد توان بارگیری و تخلیه کشتی‌های بزرگ‌تر را نداشته باشند. بنابراین هر گونه تصمیم‌گیری درباره افزایش سهم مسیرهای شمالی باید با در نظر گرفتن این محدودیت‌ها انجام شود. رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند خاطر نشان کرد: حتی ممکن است در برخی موارد، پس از محاسبه همه محدودیت‌ها، استفاده از بنادر شمالی از نظر اقتصادی توجیه کمتری نسبت به حمل‌ونقل زمینی یا ریلی پیدا کند. به همین دلیل باید تمام ظرفیت‌های موجود، محدودیت‌ها و هزینه‌ها به عنوان قیود تصمیم‌گیری در نظر گرفته شوند و سپس درباره مسیر بهینه تصمیم‌گیری شود.

زودتر با خبر شوید...
www.mozayedemonaghese.com
واحد پشتیبانی و سایت ۰۲۱-۴۹۱۰۵۴۲۵

فرخ‌ناز نعمتی – گزارش عملکرد سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد این سازمان، در کنار سایر مسئولیت ها، بهبود فضای کسب و کار و تسهیل امور برای فعالان اقتصادی را نیز در دستور کار خود داشته است.

به نقل از سازمان امور مالیاتی کشور، بررسی اعداد و ارقام درج شده در کارنامه ۱۴۰۴ سازمان امور مالیاتی کشور، از «افزایش ۷۹ درصدی استرداد مالیات» گرفته تا «تعیین مالیات صفر برای ۹۰ درصد از صاحبان مشاغل» موید گام های

مصوبه تسهیل تعهدات ارزی صادرکنندگان فرش در انتظار تصویب دولت

گزارش پایش ملی محیط کسب‌وکار ایران نشان می‌دهد شاخص این بخش در زمستان ۱۴۰۴ به ۶۲٫۰ رسیده و بدتر شده است؛ بی‌ثباتی قیمت‌ها، تأمین مالی و اینترنت مهم‌ترین موانع هستند و ظرفیت تولید هم افت کرد.

بررسی نتایج تازه‌ترین گزارش پایش ملی محیط کسب‌وکار ایران نشان می‌دهد که فضای فعالیت اقتصادی کشور در زمستان ۱۴۰۴ نسبت به فصل قبل با وخامت جزئی مواجه شده و فعالان اقتصادی همچنان با مجموعه‌ای از چالش‌های ساختاری و کوتامدت دست‌وپنجه نرم می‌کنند. بر اساس این گزارش که توسط مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه شده، شاخص کل محیط کسب‌وکار در زمستان پارسال به ۶۲٫۰ به ۱۰ رسیده است؛ شاخصی که هرچه مقدار آن به عدد ۱۰ نزدیک‌تر باشد، بیانگر نامساعدتر بودن شرایط کسب‌وکار است. بررسی روند تغییرات این شاخص نشان می‌دهد محیط کسب‌وکار کشور در مقایسه با پاییز ۱۴۰۴ اندکی بدتر شده است. شاخص مذکور در فصل پاییز ۶۰٫۱۳ بود که در زمستان به ۶۲٫۰ افزایش یافته و در نتیجه شرایط کسب‌وکار از نگاه فعالان اقتصادی ۱٫۱۴ درصد نامساعدتر ارزیابی شده است. همچنین مقایسه این شاخص با زمستان سال گذشته نیز از تشدید مشکلات حکایت دارد؛ به گونه‌ای که شاخص محیط کسب‌وکار از ۶۰٫۱ در زمستان سال قبل به ۶۲٫۰ در زمستان ۱۴۰۴ رسیده و معادل ۳٫۵ درصد افزایش یافته است. این گزارش بر پایه ترکیب داده‌غه حاصل از ۲۸ مؤلفه پیمایشی و ۲۲ مؤلفه آماری تهیه شده و تصویری نسبتاً جامع از شرایط فعالیت اقتصادی در کشور ارائه می‌دهد.

سه مانع اصلی از نگاه فعالان اقتصادی

مطابق ارزیابی فعالان اقتصادی، مهم‌ترین مانع پیش روی کسبو‌کارها همچنان بی‌ثباتی و غیرقابل پیش‌بینی بودن قیمت‌هاست. شاخص «غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات» با امتیاز ۸۳٫۹ در صدر مشکلات قرار گرفته و فاصله محسوسی با سایر مؤلفه‌ها دارد. این موضوع نشان می‌دهد که نااطمینانی ناشی از نوسانات قیمت‌ها همچنان بزرگ‌ترین دغدغه حاصل از ۲۸ مؤلفه پیمایشی و ۲۲ مؤلفه آماری تهیه شده و تصویری نسبتاً جامع از شرایط فعالیت اقتصادی در کشور ارائه می‌دهد.

چرخش عقربه مالیات به سمت بهبود فضای کسب و کار

در کنار تلاش تحقق درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی‌شده از بهبود فضای کسب و کار و تسهیل امور برای مشاغل خرد غافل نبوده است. یکی از مهمترین اقداماتی که در سال گذشته در راستای نیل به این هدف صورت گرفت، افزایش حد نصاب بهره مندی از مزایای تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم بود.

حد نصاب بهره‌مندی از مزایای تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم برای سال ۱۴۰۴ به ۲۱ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان رسید که نسبت به رقم ۱۸ میلیارد تومان در سال ۰۳، ۱۴۰۳، ۲۰ درصد رشد داشته است. این رقم در مقایسه با دو سال قبل از آن، سه‌ برابر شده است. افزایش حد نصاب برخورداری از مزایای این تبصره در سال ۱۴۰۴ باعث شد بیش از ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار مودی از تسهیلات این تبصره بهره‌مند شوند. نکته قابل تامل اینکه مالیات مقطوع ۹۰ درصد از صاحبان مشاغل برای عملکرد سال ۱۴۰۳ صفر تعیین شده و مالیات سالانه ۹۷ درصد مؤدیان نیز کمتر از ۳۰ میلیون تومان است.

شاخص عملکردی دیگری که رشد آن را می توان در جهت بهبود فضای کسب و کار و تسهیل امور برای فعالان اقتصادی تفسیر کرد افزایش بیش از ۷۹ درصدی استرداد مالیات است. این رقم در سال ۱۴۰۳ به ۳۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسیده بود، اما برای سال ۱۴۰۴ به ۵۹ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است.

این افزایش که با هدف تسریع در بازگشت مالیات اضافه‌پرداختی به مودیان، افزایش نقدینگی در دسترس فعالان اقتصادی و پیش‌بینی‌پذیرتر کردن اقتصاد و در نهایت افزایش اعتماد عمومی به نظام تأمین مالی صورت گرفته است، شاخص مهمی برای قضاوت درباره نگاه نظام مالیاتی به فضای کسب و کار است.

افزایش سقف تسهیلات بانکی بدون نیاز به مفاصاحساب موضوع ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم، از دیگر اقدامات حمایتی سازمان برای کسب و کارها و فعالان اقتصادی بود. در سال ۰۴، ۱۴۰۴، اشخاص حقیقی توانستند تا سقف ۹ میلیارد و ۹۷۵ میلیون ریال و اشخاص حقوقی تا سقف ۱۸ میلیارد و ۵۲۵ میلیون ریال تسهیلات ارزی و ریالی بدون آرایه گواهی مالیاتی دریافت کنند.

این ارقام در سال قبل از آن برای اشخاص حقیقی ۷ میلیارد و ۳۵۰ میلیون ریال و برای اشخاص حقوقی ۱۳ میلیارد و ۶۵۰ میلیون ریال بود.

علاوه بر این، سازمان امور مالیاتی همچنین از رهگذر ایجاد سامانه های الکترونیکی کوشیده است اعطای تسهیلات و معافیت های مالیاتی، تنقیح قوانین و شفافیت مقررات فضای کسب و کار را برای فعالان اقتصادی تسهیل کند. از‌جمله این سامانه‌ها می‌توان به سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی، سامانه واکنش ذینفعان، سامانه دریافت نظرات و شکایات برای خدمات برون‌سپاری شده، سامانه حسابرسی سیستمی تراکنش‌های بانکی (رستا)، سامانه درخواست بخشودگی جرایم مالیاتی و سامانه یکپارچه دادرسی اشاره کرد. سامانه اخیر که از نظر فنی و فرآیندی، دومین سامانه پیچیده سازمان محسوب می‌شود با هدف هوشمندسازی فرایندهای دادرسی طراحی شده است.

رونمایی از سند شفافیت و استحکام مقررات مالیاتی نیز گام دیگر این سازمان در جهت شناسایی و حذف مقررات منسوخ

بوده است که با هدف کاهش فساد اداری، افزایش امنیت اقتصادی و دسترسی آسان مودیان و کارشناسان به قوانین معتبر و

کارآمد تدوین شده و فرآیندهای تشخیص درآمد، رسیدگی و وصول مالیات صورت گرفته است.

سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۱۴۰۴ و به دلیل شرایط ناشی از وقوع دو جنگ تحمیلی، فراتر از تسهیلات معمول، بسته ویژه‌ای از تمهیدات شامل تعدید مهلت‌های مالیاتی، بخشودگی جرایم و آرایه تسهیلات ویژه را برای حمایت از فعالان اقتصادی تدوین و اجرا کرده است.

بررسی مجموعه این اقدامات حکایت از آن دارد که سازمان امور مالیاتی به مالیات فقط به عنوان منبع درآمدهای مورد نیاز دولت نمی‌نگرد، بلکه آن را اهمی برای تنظیم‌گری در فضای اقتصادی کشور می‌بیند و صیانت از فضای کسب و کار و تسهیل امور برای فعالان اقتصادی را به عنوان یک هدف راهبردی دنبال می‌کند.

<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>
<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>

مشاور وزیر صمت از تدوین مصوبه‌ای برای تسهیل رفع تعهد ارزی صادرکنندگان فرش دستباف خبر داد و گفت این پیشنهاد پس از مذاکره با بانک مرکزی، در انتظار طرح و تصویب در هیئت دولت است یحیی آل‌اسحاق، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس شورای عالی راهبردی فرش دستباف کشور، امروز در نشست خبری در پاسخ به سوال خبرنگار مهر درباره تأمین مواد اولیه فرش دستباف گفت: یکی از مهم‌ترین مشکلات صنعت فرش دستباف، موضوع تعهدات ارزی و بروکراسی‌های مرتبط با صادرات است. وی افزود؛ با وجود آنکه صادرات فرش دستباف اکنون حدود ۵۰ میلیون دلار است، مشکلات ناشی از تعهدات ارزی برای فعالان این بخش بسیار بیشتر از حجم صادرات فعلی است. آل‌اسحاق گفت: برای حل این مسئله، مصوبه‌ای تهیه شده و پس از مذاکره با بانک مرکزی، قرار است در هیئت دولت مطرح شود تا شیوه‌بازگشت از حاصل از صادرات فرش با شرایط مناسب‌تری مدیریت شود وی همچنین در پاسخ به سوال دیگر خبرنگار مهر درباره تأمین مواد اولیه افزود: بخش عمده مشکلات فرش‌بافی به تأمین ابریشم و مواد رنگرزی مربوط می‌شود که در این زمینه مذاکراتی از جمله با طرف ترکمنستانی انجام شده و اقدامات لازم برای تأمین مواد اولیه در حال پیگیری است.

اقتصاد در سایه بی‌ثباتی قیمت ها

پس از آن، «دشواری تأمین مالی از بانک‌ها» دومین مانع اصلی معرفی شده که بیانگر تداوم مشکلات دسترسی بهنگاه‌ها به منابع مالی و اعتباری است.

در سه ترمه نیز «محدودیت دسترسی به اینترنت و شبکه تلفن همراه» قرار گرفته؛ موضوعی که برای نخستین بار در میان سه مانع اصلی محیط کسب‌وکار کشور دیده می‌شود و از اهمیت روزافزون زیرساخت‌های ارتباطی در فعالیت‌های اقتصادی حکایت دارد.

صنعت، نامساعدترین بخش اقتصادی

ارزیابی محیط کسب‌وکار در بخش‌های مختلف اقتصادی نیز تفاوت‌هایی را نشان می‌دهد. بر اساس داده‌های گزارش، بخش کشاورزی با شاخص ۶۰٫۳ مساعدترین وضعیت را در میان سه بخش اصلی اقتصاد داشته است. پس از آن، بخش خدمات با شاخص ۶۰٫۱ قرار دارد و در نهایت بخش صنایع با شاخص ۶۰٫۱۷ نامساعدترین شرایط را تجربه کرده است. هرچند فاصله این ارقام چندان زیاد نیست، اما نشان می‌دهد فعالان صنعتی فشار بیشتری را نسبت به سایر بخش‌ها احساس می‌کنند؛ از منظر جغرافیایی نیز تفاوت‌هایی قابل توجهی میان استان‌ها وجود دارد. در

رشد بازار سرمایه حاصل تورم است

که ارزش دفتری آنها به ارزش بازارشان نزدیک شده است. همچنین افزایش قیمت کالاها موجب شده که حتی در صورت ثابت ماندن حاشیه سود، ارقام فروش و سود شرکت‌ها رشد قابل توجهی داشته باشند این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: بزرگ‌تر شدن اعداد فروش و سود شرکت‌ها باعث شده است که بخشی از رشد بازار از پشتوانه واقعی برخوردار باشد. البته باید توجه داشت که بخش اعظم این اتفاق ناشی از افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و تورم است. محمودی اصل با اشاره به ارزندگی نسبی شرکت‌های بورسی گفت: با وجود شرایط فعلی، بسیاری از شرکت‌ها نسبت به دارایی‌ها و حجم فروش خود همچنان از ارزندگی مناسبی برخوردارند. از این رو در صورت کاهش تنش‌ها و حرکت به سمت تثبیت شرایط، می‌توان انتظار داشت که زمینه رشد بیشتری برای بازار سرمایه فراهم شودوی تصریح کرد: اگر موضوع

بورس و بانک

روزنامهٔ در اقتصاد

دوشنبه ۱۸ خرداد ماه ۱۴۰۵ شماره ۹۳۵

www.marzeghtesad.ir

<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>
<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>	<div><div> </div><div><div> </div></div></div>

✦ وصول ۲۱ هزار میلیارد ریال از محل مبارزه با فرار مالیاتی در اردیبهشت
رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پول‌شویی از وصول ۲۱ هزار میلیارد ریال مالیات و جرایم از محل مبارزه با فرار مالیاتی در اردیبهشت‌ماه سال‌جاری، ۲۵ مورد نتایج بررسی اسناد و مدارک به دست آمده برای بازرسی مالیاتی موضوع ماده (۱۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم که قبل از سال ۱۴۰۵ صورت پذیرفته است در اردیبهشت ماه سال جاری، منجر به صدور ۴۵۴ برگ تشخیص مالیاتی به مبلغ بیش از ۲ هزار و ۶۱۹ میلیارد ریال و ۲۰۱ برگ قطعی به مبلغ بیش از ۶۴۱ میلیارد ریال شده است.

وی با اشاره به مالیات و جرایم وصول شده از محل کتمان درآمد گفت: در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۵ در مجموع ۲۱ هزار و ۸۳ میلیارد ریال مالیات و جرایم از محل کتمان درآمد موضوع ماده (۱۹۲) قانون مالیات‌های مستقیم، موضوع بند (ب) ماده (۳۶) قانون مالیات بسر ارزش افزوده و همچنین بند (ب) ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاه‌ی و مودیان از این بخش مالیات وصول شده است.رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پول‌شویی به مودیان فاقد اعتبار مالیاتی نیز اشاره و تصریح کرد: در اردیبهشت‌ماه سال‌جاری ۱۶۷ مودی در فهرست فاقد اعتبار درج و ۹۲ مودی مشکوک نیز شناسایی شدند. همچنین در این بازه زمانی، ۱۳۶۴ گزارش مردمی در حوزه فرار مالیاتی دریافت شده است.

✦ حراج شمش طلا ۱۹ خرداد بر گزای می شود
بازار طلای تهران روز یکشنبه - ۱۷ خرداد - تحت تأثیر تعطیلی بازارهای جهانی و تثبیت نرخ ها در بازار ارز، تغییر قیمت چندانی تجربه نکرد و همچنان طلای ۱۸ عیار در کانال ۱۸ میلیون تومان باقی ماند.
اتحادیه طلا و جواهر بهای هر اونس طلای جهانی را برای معاملات روز یکشنبه ۴۳۲۹ دلار اعلام کرد که به دلیل تعطیلی بازارهای جهانی تغییر چندانی نداشت و بر این اساس بهای هر گرم طلای ۱۸ عیار در محدوده ۱۸ میلیون و ۳۷۵ هزار تومان داد و ستد شد.در بازار مسکوکات طلای نیز هرقلعه سکه تمام طرح جدید ۱۸۴ میلیون تومان، سکه قدیم ۱۸۰ میلیون تومان، نیم سکه ۹۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۵۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سکه گرمی ۲۷ میلیون تومان به فروش رفت که همگی نسبت به روز گذشته کاهش نرخ را تجربه کردند.بررسی ها نشان می دهد که قیمت طلا در یک هفته گذشته در بازار تهران نوسان محدودی داشته است که علت آن را می توان هم در نرخ ۴۳۰۰ تا ۴۴۰۰ دلار هر اونس طلا در بازارهای جهانی و هم تثبیت نرخ ارز اسکسل در بازار آزاد جست و جو کرد

✦ بلیت قطار در کمتر از ۴ ماه ۵۱ درصد گران شد

دبیر انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی مسافری از افزایش ۲۱ درصدی نرخ بلیت قطار خبر داد؛ افزایشی که پس از رشد ۲۵ درصدی در اسفندماه سال گذشته، گرانی بلیت را به ۵۱ درصد کمتر از ۴ ماه رساند. در حالی که مسافران حمل‌ونقل عمومی جدادی از امروز (شنبه، ۱۶ خرداد) با افزایش ۲۱ درصدی نرخ بلیت اتوبوس‌های برون‌شهری مواجه شدند، ساعاتی بعد خبر دیگری نیز منتشر شد که از رشد ۲۱ درصدی قیمت بلیت قطار حکایت داشت؛ افزایشی که در شرایطی اعمال می‌شود که نرخ بلیت قطار تنها حدود سه ماه قبل از ابتدای اسفندماه سال گذشته نیز ۲۵ درصد افزایش یافته بود.این دومین افزایش نرخ بلیت قطار در کمتر از چهار ماه اخیر است؛ موضوعی که پرسش‌های جدی را درباره دلایل رشد مداوم هزینه سفرهای ریلی و آینده قیمت‌گذاری در این بخش مطرح کرده است. دبیر انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی مسافری و خدمات وابسته گفته است که حدود ۳۰ درصد از قطعات بدکی مورد استفاده در ناوگان ریلی وارداتی است.به گفته فعالان صنعت ریلی، وابستگی ناوگان مسافری کشور به تجهیزات خارجی باعث شده نوسانات بازار ارز مستقیماً هزینه تعمیر و نگهداری واگن‌ها و لocomotives را تحت تأثیر قرار دهد. در چنین شرایطی هر جهش ارزی به معنای افزایش هزینه‌های عملیاتی شرکت‌های ریلی است؛ بلیت به مسافران منتقل می‌شود.افزون بر افزایش هزینه قطعات، رشد قابل توجه دست‌مزدها نیز به یکی از مهم‌ترین عوامل افزایش قیمت بلیت تبدیل شده است. بر اساس اظهارات دبیر انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی مسافری، هزینه‌های نیروی انسانی امسال حدود ۵۸ درصد افزایش یافته است.به همین دلیل فعالان این صنعت معتقدند بدون اصلاح نرخ بلیت، ادامه فعالیت اقتصادی برای بسیاری از شرکت‌های ریلی دشوار خواهد شد.

هر چند در ظاهر افزایش جدید نرخ بلیت قطار ۲۱ درصد اعلام شده، اما بررسی روند قیمت‌ها نشان می‌دهد مسافران در فاصله زمانی کمتر از چهار ماه با دو مرحله افزایش قیمت مواجه شده‌اند. اگر نرخ بلیت اسفندماه را مبنا قرار دهیم، افزایش ۲۵ درصدی ابتدای اسفند و سپس افزایش ۲۱ درصدی خردادماه به معنای رشد تجمعی حدود ۵۱ درصدی هزینه سفرهای ریلی نسبت به نرخ‌های قبل از اسفند است. هم‌زمانی افزایش قیمت بلیت قطار با رشد هزینه‌های نرخ بلیت اتوبوس‌های برون‌شهری، ۲۱ درصدی نرخ بلیت اتوبوس‌های برون‌شهری، نگرانی‌هایی را درباره افزایش هزینه سفر برای خانوارها ایجاد کرده است. با توجه به اینکه دلیل افزایش نرخ‌ها را رشد هزینه‌های نگهداری، تعمیرات، قطعات، لاستیک و سایر هزینه‌های بهره‌برداری عنوان شده است.

^[1] در حالی که مسافران حمل‌ونقل ریلی مسافری و خدمات وابسته گفته است که حدود ۳۰ درصد از قطعات بدکی مورد استفاده در ناوگان ریلی وارداتی است

^[2] به همین دلیل فعالان این صنعت معتقدند بدون اصلاح نرخ بلیت، ادامه فعالیت اقتصادی برای بسیاری از شرکت‌های ریلی دشوار خواهد شد

روزنامه درز اقتصاد

دوشنبه۱۸ خرداد ماه۱۴۰۵شماره۹۳۰www.marzeghtesad.ir

مطالبات گندمکاران استان کرمانشاه

از امروز واریز می‌شود

رییس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه از پرداخت مطالبات گندمکاران استان از امروز ۱۷ اردیبهشت ماه و ۲ هفته پس از برداشت گندم در استان خبر داد.

سعید کریمی افزود: با پیگیری های استاندار کرمانشاه و نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی، پرداخت مطالبات گندمکاران استان از امروز به حساب آنها واریز و روند پرداخت مطالبات گندم‌کاران تسریع شده است. وی گفت: کشاورزان گندم کار اطمینان داشته باشند که مطالبات آنها به‌موقع پرداخت خواهد شد کریمی با بیان اینکه فرایند خرید گندم از دوم خرداد ماه در مناطق گرمسیری استان شروع شده است، گفت: تا به امروز حدود ۳۹ هزار تن از گندم تولیدی استان در مناطق گرمسیری تحویل مراکز خرید شده است.

رییس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه در ادامه بیان کرد: ۶۷ مرکز خرید گندم در استان کرمانشاه آماده خرید گندم کشاورزان گندمکاران استان است.مدیر کل غله و خدمات بازرگانی استان کرمانشاه نیز گفت: همزمان با تداوم روند خرید و پرداخت مطالبات گندمکاران نیز در حال انجام است و تاکنون ۴۰ درصد مطالبات کشاورزانی که اسناد آنان در سامانه بانک کشاورزی ثبت شده، پرداخت شده است.

«علی ملکشاھی» اضافه کرد: بر اساس اعلام دولت خدمتگزار و مسئولان وزارت جهادکشاورزی نرخ خرید تضمینی گندم در سال زراعی جاری تا ۴۹ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شده است. در استان ۲ میلیون نفری کرمانشاه بیش از ۲۱۹ هزار بهره‌بردار بخش کشاورزی مشغول فعالیت هستند از این رو می توان این استان را یکی از قطب های مهم کشاورزی کشور به شمار آورد. در این استان ۹۵۰ هزار هکتار زمین زراعی و باغی وجود دارد که سالانه حدود ۵۵ میلیون انواع محصولات کشاورزی، دامی و باغی تولید و روانه بازار مصرف می شود و از این میزان بیش از چهار میلیون و ۶۰۰ هزار تن تولیدات زراعی از سطح ۹۰۲ هزار هکتار اراضی به دست می آید.

در استان کرمانشاه با ۴۶ هزار هکتار اراضی باغی و ۱۱۴ هکتار گلخانه فعال سالانه افزون بر ۲۵۷ هزار تن انواع محصولات باغی تولید و روانه بازار مصرف که بخشی از آن نیز به خارج از کشور صادر می‌شود در استان همچنین ۱۲ هزار و ۲۶۶ حلقه چاه میجاز در بخش کشاورزی، صنعت، خدمات و بهداشت وجود دارد که از این تعداد، ۱ هزار و ۲۸۵ چاه مربوط به بخش کشاورزی است که سالانه حدود ۶۰۲ میلیون مترمکعب آب برداشت می‌کنند

تشکل‌های مردم‌نهاد در اجرای طرح جنگلداری نوین مشارکت می‌کنند

مدیرکل دفتر جنگلداری و امور بهره‌برداری سازمان منابع طبیعی کشور گفت: بخشی از طرح‌های جنگلداری نوین در جنگل‌های هیرکانی به منظور درآمدزایی برای جامعه محلی به تشکل‌های مردم نهاد واگذار می‌شود.به گزارش وزارت جهادکشاورزی، محمدعلی فخاری درباره نقش آفرینی و مشارکت تشکل‌های مدنی در اجرای طرح جنگلداری نوین افزود: در مکان‌هایی که تشکل‌های تعاونی مردم‌نهاد فعالیت می‌کنند، ترجیح می‌دهیم اجرای این طرح‌ها را بر اساس آگاهی به آنان واگذار کنیم تا درآمد و سود حاصل از آن نصیب جامعه محلی شود.مدیرکل دفتر جنگلداری و امور بهره‌برداری سازمان منابع طبیعی کشور اجرای طرح مدیریت پایدار جنگل و افزایش تولید را بهترین راه نجات و مدیریت جنگل‌های هیرکانی دانست و اظهارداشت: سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با همراهی دولت در چارچوب قانون با لحاظ ملاحظات اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی مصمم است، برنامه کوتاه‌مدتی را تا زمان اجرایی شدن طرح مدیریت پایدار جنگل در بخش حفاظت و فنی تدوین، تصویب و اجرا کند. وی درباره تمهیدات اندیشیده شده برای جلوگیری از افزایش قاچاق چوب در پی انجام این طرح تصریح کرد: یکی از مهمترین مسایلی و مشکلات ما طی سال‌های منمادی، کمبود امکانات و تجهیز و مهم‌تر از آن نبود سازو کار برای پرداخت به موقع دستمزد نیروهای حفاظتی بوده‌است چراکه وابسته به بودجه دولتی بودهایم و تأمین اعتبار و تخصیص آن زمان‌بر بوده است و این موضوع موجب بی‌انگیزگی برخی از نیروهای حفاظتی می‌شد، که خوشبختانه اجرای برنامه حفاظتی طرح کوتاه‌مدت، موجب رفع این مشکل نیز می‌شود.فخاری گفت: یکی از مهم‌ترین برنامه‌های این طرح، مرمت بازسازی، تجهیز و تکمیل پاسگاه‌ها، نگهبانی و ایست بازرسی نظیر مرمت ساختمان‌های مربوطه، خرید و تجهیز لوازم اطفای حریق و خرید و نصب دوربین‌های برد کوتاه و بلند است که در کاهش قاچاق تأثیر بسزایی دارد. وی یادآور شد: در راستای اجرای تکلیف قانونی و به منظور تحقق تبصره یک و دو ذیل ماده ۳۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ضمن استقرار تهیه طرح مدیریت پایدار جنگل، با مد نظر قرار دادن ملاحظات اکولوژیکی، اجتماعی و اقتصادی اقدام به تهیه طرح و برنامه مدون و مصوب کوتاه‌مدت با هدف ارتقای ضریب حفاظتی جنگل، ایجاد ساختار اجرایی و نظارتی در سطح حوزه آبخیز، حفظ زیرساخت‌ها و سرمایه‌های موجود در تقویت و بازسازی تجهیزات و امکانات حفاظتی از جمله پیشگیری از بروز آفات و بیماری و آتش سوزی تا استقرار مدیریت پایدار جنگل با عنوان فاز نخست طرح مدیریت پایدار جنگل و جنگلداری نوین کرده است.

بن‌بست در اجرای طرح تنفس جنگل

بیثنا حسن پور – استاد گروه جنگلداری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران با انتقاد از تداوم وضعیت «هاشدگی» در جنگل‌های هیرکانی پس از اجرای طرح تنفس جنگل، گفت: توقف بهره‌برداری چوبی بدون تدوین پیوست مدیریتی، خلأ حفاظتی خطر ناکی ایجاد کرده که فقط با اجرای فوری «طرح جنگلداری نوین» و مدیریت علمی حوزه‌های آبخیز قابل جبران است.

نزدیک به یک دهه از اجرای طرح «تنفس جنگل» با هدف حفظ میراث طبیعی هیرکانی می‌گذرد؛ تصمیمی که اگرچه در بدو امر گامی مثبت برای کاهش فشار بر اکوسیستم های کهن ایران بود، اما به گفته کارشناسان به دلیل فقدان جایگزین علمی، اکنون جنگل‌های شمال را در وضعیتی بحرانی قرار داده است.

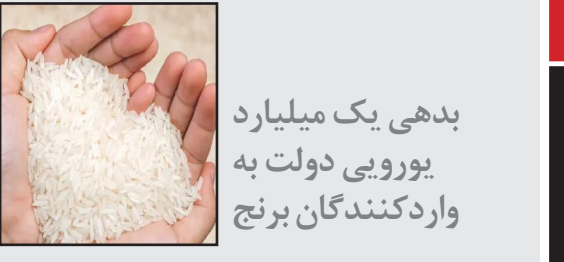
در همین زمینه، مقداد جورغلامی استاد گروه جنگلداری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا درباره طرح جنگلداری نوین و توقف بهره‌برداری چوب از جنگل‌های هیرکانی گفت: توقف بهره‌برداری چوبی از جنگل‌های هیرکانی که از سال ۱۳۹۶ با عنوان «طرح تنفس جنگل» اجرا شد، یک تصمیم ملی با هدف حفظ میراث طبیعی و جلوگیری از تخریب این بوم‌سازگان‌های کهن بود.

عضو مدعو گروه علوم کشاورزی و منابع طبیعی فرهنگستان علوم اظهار داشت: این طرح اگرچه تصمیمی مثبت برای کاهش فشار بر جنگل و فرصتی برای احیای جنگل و تجدید قوای جنگل بود، اما بدون ارائه گزینه علمی و برنامه‌مدیریتی جایگزین، خلاء بزرگی در نظام حفاظتی و مدیریتی جنگل ایجاد کرد. این خلاء دقیقاً همان نقطه آسیب پذیری است که امروز شاهد پیامدهای آن در قالب آتش‌سوزی‌ها، تخریب و گردشگری بی‌ضابطه هستیم وی تصریح کرد: با این حال، اجرای ناقص این طرح و عدم تدوین به موقع «طرح مدیریت پایدار جنگل» به عنوان طرح جایگزین سبب شد، جنگل‌های شمال در وضعیت «حفاظت مؤثر»، که در وضعیت «هاشدگی» قرار بگیرند رئیس دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران بر این باور است که برای خروج از این بحران، تدوین و اجرای فوری «طرح‌های مدیریت جامع و علمی جنگل در سطح حوزه‌های آبخیز» ضرورتی انکارناپذیر است. جورغلامی افزود: جنگل‌های شمال ایران به عنوان یکی از کهن‌ترین بوم‌سازگان‌های جنگلی جهان و میراث طبیعی ثبت شده در یونسکو، جزو انفال و ثروت های عمومی و ملی متعلق به همه آحاد ملت است. بسیاری از تولیدات و خدمات این جنگل‌های عمومی یا مشاع بوده و همه مردم از آن بهره‌مند می‌شوند.

خروج از بحران با مدیریت جامع

استاد گروه جنگلداری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران گفت: از این‌رو در سیاست گذاری و مدیریت این عرصه ها، منافع جمعی و بلندمدت باید بر منافع فردی و کوتاه‌مدت ترجیح داده شود و مدیریت منابع مشاع زیستی و چرخه غذایی کاملاً رعایت شده و بر اساس اعلام معاونت امور جنگل، پذیرد. ماده ۳۶ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (۱۴۰۷-۱۴۰۳) نیز در همین راستا، سازمان منابع طبیعی را مکلف کرده است در چارچوب «طرح مدیریت پایدار جنگل و جنگلداری نوین» نسبت به حفظ، احیا و توسعه این سرمایه ملی اقدام کنند.

وی اظهار داشت: درحال حاضر این جنگل‌ها با انبوهی از چالش‌های پیچیده از جمله قاچاق چوب، تغییر کاربری اراضی جنگلی برای ویلاسازی، کشاورزی و توسعه شهری روبه‌رو هستند. جورغلامی، تکه تکه شدن زیست گاه های جنگلی در اثر توسعه ناپایدار زیرساخت ها شامل جاده‌سازی‌های غیرمجاز و معدن کاوی، رها شدن سازه‌های جنگلی و تاسیسات حفاظتی به دلیل توقف طرح‌های جنگلداری سنتی و فقدان نگهداری مستمر، چندین برابر شدن آتش سوزی ها در اثر انباشت مواد سوختنی و چوب‌آلات افتاده، شیوع آفات و بیماری‌های همه‌گیر و خشکیدگی درختان در پی خشکسالی‌های ناشی از تغییر اقلیم، توقف

بدهی یک میلیارد یورویی دولت به واردکنندگان برنج

طرح‌های مر تعدادی حلقه اتصال حفاظت از منابع طبیعی و توسعه اقتصاد اصفهان

مراغه از مهم‌ترین سرمایه‌های طبیعی کشور به شمار می‌رود، سرمایه‌ای که علاوه بر نقش زیست محیطی در حفظ خاک، تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی، جلوگیری از فرسایش خاک و مقابله با بیابان‌زایی، سهم قابل توجهی در اقتصاد مناطق روستایی و عشایری دارد، از این رو افزایش و اجرای طرح‌های مر تعدادی حلقه اتصال مناسبی برای حفاظت از منابع طبیعی و توسعه اقتصادی به ویژه در استان اصفهان خواهد بود. طی دهه‌های گذشته نگاه غالب به مراغه بیشتر بر چرای دام متمرکز بوده و بسیاری از ظرفیت‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی این عرصه‌های طبیعی کمتر مورد توجه قرار گرفته‌است، اما این سال‌ها با افزایش فشار بر منابع طبیعی، تغییرات اقلیمی، خشکسالی‌های پیاپی و ضرورت ایجاد درآمدهای پایدار برای بهره‌برداران، اجرای طرح‌های مر تعدادی به عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای مدیریت علمی مراغه بیش از گذشته اهمیت یافت؛ طرح‌هایی که تلاش می‌کنند میان حفاظت از منابع طبیعی و توسعه اقتصادی تعادل برقرار کنند.

مساحت مراغه کشور ۸۳ میلیون هکتار است، ۷۵ درصد کارکردهای مراغه کشور، زیستی و اکولوژی است و این عرصه‌ها نقش بسیار مهمی در چرخه و ذخیره آب، حاصلخیزی و حفظ خاک و جلوگیری از فرسایش آن، تعدیل اقلیم، تلطیف آب و هوا و ترسیب کربن دارند.

به گفته کارشناسان مراغه ایران ۲۰ میلیارد مترمکعب در سال آب سبز (طوبیت خاک) ذخیره می‌کنند، احیای هر هکتار مترع، چهار تن فرسایش خاک را کاهش می‌دهد و از این رو، مراغه، ظرفیت بزرگی برای مقابله با تغییرات اقلیمی و مخاطرات آن به شمار می‌روند.

و اما استان اصفهان به دلیل وسعت قابل توجه عرصه‌های مرعی و حضور گسترده عشایر و بهره‌برداران منابع طبیعی، از جمله استان‌هایی است که اجرای موفق طرح‌های مر تعدادی در آن می‌تواند آثار گسترده‌ای بر اقتصاد محلی، اشتغال و حفاظت از محیط زیست داشته باشد.

ناگفته نماند که عشایر استان شامل سه ایل بختیاری، قشقایی و عرب جرقویه متشکل از ۱۵ هزار و ۵۵۰ خانوار معادل ۶۵ هزار نفر هستند که با برخورداری از یک میلیون و ۲۰۰ هزار راس دام سبک و ۲۵ تا ۲۸ درصد از نیاز استان به گوشت فرمز تولید می‌کنند، عشایر ایل بختیاری در شهرهای بوئین

های هیرکانی، ضرورتاً باید توسط دولت و در قالب «طرح‌های مدون مدیریتی» صورت پذیرد و جنگل بدون مداخلات علمی و فنی پرورشی و حفاظتی، خوده‌خود احیا نمی‌شود.

این استاد دانشگاه ادامه‌داد: طرح جنگلداری نوین دقیقاً همان مداخلات ضروری شامل ریزش‌برداری، پاکسازی آبراهه‌ها، تثبیت لغزش‌ها، نگهداری از جنگل‌کاری‌ها و جلوگیری از آتش‌سوزی را در بر می‌گیرد که امروز بیش از هر زمان دیگری مورد نیاز است. از این‌رو، اجرای این تکلیف قانونی را گامی رو به جلو ارزیابی می‌کنیم، مشروط بر آنکه با رعایت کامل جوانب علمی، شفافیت مالی و مشارکت واقعی جوامع محلی و دانشگاه‌ها در نظارت همراه باشد.

جورغلامی افزود: اجرای «طرح جنگلداری نوین» با اولویت اقدامات حفاظتی، پرورشی و احیایی (شامل بازگشایی و مرمت راه‌های جنگلی، ریزش برداری، پاکسازی آبراهه‌ها، تثبیت مناطق لغزشی، جمع‌آوری درختان افتاده خطرناک، نگهداری از جنگل‌کاری‌های سنواتی و جلوگیری از آتش‌سوزی) دقیقاً همان کاری است که امروز برای مدیریت بهینه جنگل‌های شمال باید انجام شود.

وی تصریح کرد: در همین راستا به‌موجب تبصره‌های ماده ۳۶ قانون برنامه هفتم‌یرال برداشت محدود و ضروری درختان ریشه‌کن، شکسته، افتاده تجمعی و آفت‌زده (موضوع تبصره ۱) و بهره‌برداری از جنگل‌کاری‌های سنواتی شامل صنوبر‌کاری‌هایی که از ابتدا با هدف زراعت چوب و تأمین نیاز صنایع چوب و کاغذ کاشته شده‌اند و همچنین جنگل‌کاری‌های سوزنی‌برگ که با هدف تأمین نیاز چوبی ایجاد شده‌‌اند (موضوع تبصره ۲)، صرفاً با هدف مدیریت بحران جلوگیری از آتش سوزی‌های گسترده ناشی از انباشت مواد سوختنی و تأمین بخشی از هزینه‌های حفاظتی صورت می‌گیرد و به‌هیچ‌وجه به‌معنای بازگشت بهره برداری چوبی تجاری از جنگل‌های طبیعی نیست.

رئیس دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران پیش‌بینی کرد: در این طرح عواید حاصل از این عملیات به‌عنوان درآمد حاصل از یک ثروت انفال، منحصراً و به‌طور شفاف به مصارفی اختصاصی یابد که در نهایت به نفع همان انفال و عامه مردم از جمله تعمیر و نگهداری زیرساخت‌های حیاتی مانند جاده‌های جنگلی، ساختمان‌های نظارتی طرح و ایستگاه‌های قرقیابی، مرمت حصارها و حفاظت‌های جنگل‌کاری‌های سنواتی و نگهداری از عرصه‌های احیاء شده، خرید و نصب دوربین‌های نظارتی، پهبادهای پایش و ادوات مدرن اطفای حریق، اجرای عملیات نهال‌کاری و بذرکاری در لکه‌های خالی و مغروبه داخل و خارج حوزه‌های آبخیز جنگلی می‌شود.

وی بر این باور است که این چرخه مالی شفاف، ضمن تضمین پایداری طرح، اعتماد عمومی و همراهی جوامع محلی را نیز در پی خواهد داشت.

مزایا و معایب طرح‌های جنگلداری نوین

استاد گروه جنگلداری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، خروج از وضعیت رهاشدگی فعلی: (بازگشت مدیریت علمی و فنی به جنگل و پایان دادن به خلأ ناشی از توقف صرف بهره‌برداری)، کاهش ریسک بحران‌ها: (جمع‌آوری درختان افتاده تجمعی خطرناک و پاکسازی مسیر آبراهه‌ها، احتمال آتش‌سوزی‌های مهیب و کاهش سلاب‌های مخرب)، تأمین مالی پایدار برای حفاظت: (ایجاد یک چرخه شفاف مالی که درآمد حاصل از برداشت‌های قانونی (از جمله زراعت چوب) که به طور مستقیم صرف نگهداری جاده‌ها، تجهیز یگان حفاظت و احیای عرصه‌های مغروبه شود)، تقویت پوشش بومی: (جایگزینی درختان غیربومی سوزنی‌برگ با گونه‌های بومی هیرکانی و اجرای عملیات نهال‌کاری در لکه‌های خالی)، ایجاد اشتغال و مشارکت محلی: (واگذاری اجرا به مجریان بومی متخصص، موجب تقویت اقتصاد محلی و تبدیل ساکنان به بهترین حافظان جنگل) و نظارت چندلایه: (پیش‌بینی نظارت داخلی سازمان، حضور ناظران فنی و حفاظتی در محل، و امکان مشارکت نهادهای علمی و سازمان‌های مردم‌نهاد در فرایند نظارت) را از مزایای این طرح برشمرد.

وی، ریسک سواستفاده و تخلف: (این نگرانی وجود دارد که ورود پیمانکاران به عرصه، زمینه را برای برداشت‌های غیرمجاز را فراهم کند. راه حل: اجرای طرح با مجریان بومی دارای صلاحیت علمی و سلباقه پاک، همراه با نظارت دقیق میدانی و سامانه پایش)، آسیب به نقش اکولوژیک درختان خشک‌شده و زیستگاهی: (خروج بیش‌از‌حد درختان افتاده می‌تواند به چرخه غذایی و تنوع زیستی آسیب بزند) و فقدان توجه اقتصادی مستقل (برخی معتقدند برداشت شکسته و افتاده ها به تنهایی صرفه اقتصادی ندارد) را از معایب این طرح دانست.

جورغلامی، تنها راهکار را طبق اعلام رسمی سازمان منابع طبیعی کشور و تاکیدات متخصصان باقی ماندن بخش قابل‌توجهی از این درختان برای حفظ تعادل اکوسیستم در جنگل و برداشت تنها در شرایط تجمعی و طبق دستورالعمل مصوب شورای عالی جنگل عنوان کرد.

وی درباره اینکه برداشت درختان شکسته و افتاده‌ها به‌تنهایی صرفه اقتصادی ندارد گفت: هدف اصلی درآمذزایی صرف نیست، بلکه تأمین مالی بخشی از هزینه‌های عملیات حفاظتی و پرورشی است که در صورت تأمین نشدن، بودجه دولتی توان پوشش آن را ندارد، ضمناً در فاز نخست، تکیه بر زراعت چوب و تفرج‌گاه‌ها به‌عنوان موتور محرک اقتصادی دیده شده است

طرح تنفس جنگل در بن‌بست رهاشدگی / ضرورت گذار از توقف بهره‌برداری به «جنگلداری نوین»

استاد گروه جنگلداری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، برای موفقیت پایدار طرح جنگلداری نوین بر چند اصل کلیدی از جمله تهیه طرح‌های تفصیلی برای همه حوزه‌های آبخیز، طراحی و استقرار نظام پایش و گزارش‌دهی شفاف، افق‌افکار عمومی و پیوست رسانه‌ای، مشارکت واقعی جوامع محلی و منتفع شدن آنان، نظارت مستقل علمی و بهره‌گیری از مجریان بومی، متخصص و حرفه‌ای با تضمین بازگشت سرمایه به منطقه تأکید کرد.

وی گفت: برای تهیه طرح‌های جنگلداری نوین نباید صرفاً به ۲۸ حوزه اقتصادی حاصل از اجرای طرح، به منظور مستقیم بلندمدت مدیریت پایدار برای همه سری‌های جنگلی شمال، با بهره‌گیری از توان علمی دانشگاه‌ها و شرکت‌های مشاور ذی‌صلاح، در اولویت قرار گیرد.

جورغلامی درخصوص طرح‌وی استقرار نظام پایش و گزارش‌دهی شفاف، افزود: باید یک سامانه یکپارچه پایش ماهواره‌ای و میدانی برای رصد مستمر وضعیت جنگل و گزارش‌دهی به سیاست‌گذاران و افکار عمومی ایجاد شود تا مسیر اجرا و هزینه‌کرد منابع کاملاً شفاف صورت گیرد.

وی درباره افق‌افکار عمومی و پیوست رسانه‌ای، اظهارداشت: پیش‌نیاز اجرای موفق، همراهی جوامع محلی و مشارکت سازمان های مردم‌نهاد است. بنابراین ضروری است که ابعاد حفاظتی و غیرتجاری طرح به‌طور شفاف برای رسانه‌ها، تشکل‌ها و جوامع محلی تبیین شود تا هرگونه شائبه «بازگشت بهره‌برداری چوبی» زودده شود.

رئیس دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران درخصوص مشارکت واقعی جوامع محلی و منتفع شدن آنان، گفت: اگر عایدات حاصل از اجرای طرح از جمله حفاظت، گردشگری پایدار و محصولات فرعی به ساکنان بومی برسد، آنان به بهترین حافظان جنگل تبدیل خواهند شد.

وی گفت: نظارت دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی بر حسن اجرای طرح در کنار نظارت معاونت امور جنگل سازمان، می‌تواند عموماً اعتماد را جلب کرده و از بروز هرگونه انحراف جلوگیری کند.

این استاد دانشگاه اظهار تصریح کرد: اجرای تکلیجه طرح جنگلداری نوین در ۲۸ حوزه آبخیز باید صرفاً به مجریانی بومی و متخصص از همان منطقه واگذار شود که علاوه بر برخورداری از صلاحیت‌های علمی و تخصصی جنگلداری، اهلیت حرفه‌ای و سوابق اجرایی موفق آنان از طریق ارزیابی‌های دقیق سازمان احراز شده باشد.

وی اظهار داشت: ضروری است که بازگشت سرمایه و عواید اقتصادی حاصل از اجرای طرح، به‌طور مستقیم به منطقه جغرافیایی حوزه آبخیز مربوطه بازگردد و صرف توسعه زیرساخت‌های حفاظتی، بهبود معیشت جوامع محلی و احیای عرصه‌های همان حوزه شود. این امر ضمن تقویت اقتصاد محلی، حس مالکیت و مسئولیت‌پذیری ساکنان را در قبال حفاظت از جنگل به‌طور محسوسی افزایش خواهد داد.

جورغلامی تأکید کرد: تهیه و اجرای «طرح جنگلداری نوین» ضرورتی علمی، قانونی و اجتناب‌ناپذیر برای خروج جنگل‌های ارزشمند هیرکانی از وضعیت رهاشدگی کنونی است، با این حال موفقیت پایدار این مسیر در گرو دغدغه‌های به‌حق متخصصان، دانشگاهیان، سازمان‌های مردم‌نهاد و جوامع محلی است.

در این طرح را فرصتی برای هموار شدن مسیر با دریافت بازخوردهای اصلاحی و جلب مشارکت واقعی دانست و افزود: استفاده از ظرفیت نظارتی و کارشناسی مراجع بی‌طرف و معتبر، از جمله دانشگاه‌ها و تشکل‌های مدنی می‌تواند ضمن تضمین شفافیت و پایدندی به اصول علمی، اعتماد عمومی را به این طرح ملی بازگرداند.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج با اشاره به تأخیر ۱۷ ماهه در پرداخت ارز، از بدهی که میلیارد یورویی دولت و تأثیر افزایش نرخ ارز بر قیمت برنج خبر داد.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران، در رادیو اقتصاد، با اشاره به وضعیت بازار برنج وارداتی کشور گفت: در حال حاضر از نظر موجودی و ذخایر برنج وارداتی کمبودی در بازار وجود ندارد، اما تداوم مشکلات ارزی و افزایش هزینه‌های واردات می‌تواند تأمین این کالای اساسی را در ماه‌های آینده با مخاطره مواجه کند.مجدیرضا خاکی در گفت‌وگو با رادیو اقتصاد اظهار داشت: نیاز ماهانه کشور به برنج وارداتی به طور میانگین بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تن است و در برخی موارد به دلیل افزایش تقاضا، این میزان به حدود ۲۰۰ هزار تن نیز می‌رسد.وی با بیان اینکه سرانه مصرف برنج در کشور حدود ۳۶ کیلوگرم برآر نفر است، افزود: تولید داخلی در بهترین شرایط بین دو تا دو میلیون و ۲۰۰ هزار تن برآورد می‌شود و برای تأمین نیاز بازار، سالانه حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن برنج باید از طریق واردات تأمین شود.خاکی همچنین به وجود تقاضای اتفاقی‌ای برای برنج وارداتی در برخی مناطق کشور اشاره کرد و گفت: در برخی استان‌ها حتی خانوارهایی که توان خرید برنج ایرانی را دارند، به دلیل سلبقه صرفی، همچنان برنج وارداتی را ترجیح می‌دهند.افزایش نرخ ارز و هزینه‌های وارداتدبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران تغییر نرخ ارز واردات برنج را یکی از عوامل اصلی رشد قیمت‌ها دانست و تصریح کرد: از آفرم سال گذشته نرخ ارز واردات برنج از ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی به نرخ مرکز مبادله تغییر کرده و اکنون به حدود ۱۴۷ هزار تومان رسیده است که افزایش قابل توجهی در هزینه‌های واردات ایجاد کرده است.

طرح‌های مر تعدادی حلقه اتصال حفاظت از منابع طبیعی و توسعه اقتصاد اصفهان

افزود: نزدیک به یک میلیون و ۹۰۰ هزار واحد دامی دارای مجوز بهره‌برداری از مراغه هستند اما برآورده نشان می‌دهد تعداد دام بهره‌بردار به حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد دامی می‌رسد که بخشی از آن فراتر از ظرفیت تعیین شده در پروانه‌های چرا است.

به گفته وی، مدیریت صحیح این شرایط تنها از طریق اجرای دقیق طرح‌های مر تعدادی و مشارکت بهره‌برداران امکان‌پذیر است، طرح‌هایی که علاوه بر تعیین ظرفیت چرای دام، برنامه‌های حفاظتی، اصلاحی و احیایی را نیز در بر می‌گیرد.مدیرکل منابع طبیعی اصفهان با اشاره به سابقه اجرای قوانین طبیی و گردشگری عشایری از جمله محورهای مورد توجه در این طرح‌ها به شمار می‌رود.

کازمی تصریح کرد: در سال‌های اخیر موضوع انرژی‌های تجدیدپذیر نیز به ظرفیت‌های جدید مراغه افزوده شده‌است و توسعه نیروگاه‌های خورشیدی به دلیل شرایط اقلیمی مناسب استان اصفهان،

به ویژه در برخی مناطق جنوبی و غربی استان، مورد توجه قرار گرفته است. وی با اشاره به طرح مراغه خورشیدی لیدل طرح‌های مر تعدادی گفت: این طرح با همکاری دستگاه‌های مختلف در حال بررسی است تا امکان نصب پنل‌های خورشیدی بدون تخریب پوشش گیاهی و تغییر کاربری مراغه فراهم شود.بر اساس اعلام صاحب‌نظران و فعالان حوزه منابع طبیعی یکی از مهم‌ترین مزیت‌های طرح‌های مر تعدادی، ایجاد احساس تعلق و مسئولیت در میان بهره‌برداران است، زیرا زمانی که مرتعدار در قالب یک برنامه بلندمدت از عرصه بهره‌برداری می‌کند، حفاظت از پوشش گیاهی و سرمایه طبیعی را به عنوان بخشی از منافع خود تلقی خواهد کرد.

می‌انداشت، فرین و چادگان در غرب عشایر ایل قشقایی در سمیرم، دهاقان و شهرضا در جنوب و عشایر طایفه عرب جرقویه محمداًباد و نصرآباد در شرق اصفهان حضور دارند.

۳۵ درصد از صنایع دستی استان، ۱۵۰ هزار تن سیب درختی، ۷۰ هزار تن محصولات زراعی و هفت هزار تن عمل از دیگر تولیدات عشایر به شمار می‌رود پس نوعی باید هر چادر شاعبری را یک کارگاه تولیدی در نظر گرفت.تجربه استان اصفهان نشان می‌دهد هرچا بهره‌برداران واقعی در مدیریت مراغه نقش داشته‌اند، حفاظت از عرصه‌ها نیز موفق‌تر بوده‌است و از همین رو بسیاری از فعالان این حوزه خواستار واگذاری بیشتر امور اجرایی و مدیریتی به تشکل‌های مردمی و تعاونی‌های تخصصی هستند در همین ارتباط مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری اصفهان در گفت و گو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: دلمداران از اواخر اردیبهشت و اوایل خرداد وارد مراغه می‌شوند و بر اساس ظرفیت تعیین شده، حدود ۱۰۰ روز از این عرصه‌ها استفاده می‌کنند.

محمدعلی کازمی با بیان اینکه در استان اصفهان حدود ۲۴ هزار خانوار دارای پروانه چرا هستند،

● دلار ۱۷۹,۸۰۰ ● یورو ۲۰۱,۴۱۰ ● پوند ۲۱۸,۴۸۰ ● درهم ۴۶,۱۲۰ ● لیر ۳,۵۹۰ ●

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوبین

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام جم

آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۵۰۰۰

گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

روزنامه
دراقتصاد

دوشنبه۱۸ خرداد ماه۱۴۰۵شماره ۹۳۰

www.marzeghtesad.ir

شبکه ملی اطلاعات

ناجی سیستم پرداخت کشور در جنگ

سیاوش باقی – در حالی که محدودیت‌های اینترنتی در جنگ تحمیلی سوم، برای برخی حوزه‌ها چالش‌های بسیاری به همراه داشت، اما به دلیل معماری داخلی صنعت پرداخت در کشور، ارائه خدمات پرداخت داخلی در این مدت بدون هیچ‌گونه مشکلی استمرار داشت.

فعالان حوزه پرداخت، این امر را ناشی از استقرار هسته تراکنش‌ها و سامانه‌های تسویه در داخل کشور می‌دانند و معتقدند شبکه پرداخت کشور در این دوره، به دلیل معماری داخلی و اتکا به زیرساخت‌های بومی، بدون بروز اختلال گسترده به ارائه خدمات ادامه داده است.

▼ **اینترنت پایدار حق عموم مردم است**

رئیس کمیسیون صنعت پرداخت سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران، یکی از کارشناسانی است که اعتقاد دارد پایداری سیستم پرداخت داخلی در جنگ رمضان نشان داد تاب‌آوری بالای زیرساخت پرداخت کشور، در نتیجه استقلال نسبی زیرساخت آن است.

احمد پیشگاهزاده، رئیس کمیسیون صنعت پرداخت سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران در گفت‌وگو با «ایران» در خصوص اتصال دوباره اینترنت بین‌الملل پس از محدودیت حدود ۳ ماهه، تحقق این امر را در نتیجه نگاه ویژه‌ای دانست که نسبت به موضوع ارتباط پایدار به عنوان حق عموم مردم وجود دارد.

▼ **پییر مرد نقاش**

پنج‌جری به جهان‌بینی و مهارت کانسوشیکا هُکوسای در دیوانه نقاشی در طول تاریخ، کم نبوده‌اند هنرمندانی که برای درک حقیقت هستی، به جای واژه‌ها، از خطوط و رنگ‌ها بهره جست‌ماند. کانسوشیکا هُکوسای، نقاش ژاپنی، یکی از هنرمندانی است که نقاشی برایش نه یک حرفه، که یک آیین زیستن و دیوانگی مقدس بود. کتاب «دیوانه نقاشی» به گزینش ریکوماتسویا و ترجمه مجید پروانه‌پور، نه تنها برشی از آثار هُکوسای است، بلکه دعوتی محسوب می‌شود به تماشای جهان از دریچه نگاه مردی که قلم‌هوی خود زمان را متوقف کرد. کتاب «دیوانه نقاشی» فرصتی برای ورود به دنیای هنری هُکوسای است. این کتاب نقش او را در دنیای هنر برجسته می‌کند و تکنیک‌های نوآورانه و تأثیر عمیق آثارش را بر هنر ژاپنی و جهانی نشان می‌دهد.این اثر، هُکوسایی را در چارچوب تاریخی هنر ژاپن دوره «دو» قرار می‌دهد و به خوانندگان توصیفی از بافت فرهنگی و تاریخی که بر هنر این نویسنده تأثیر گذار بوده، ارائه می‌کند. «دیوانه نقاشی» با جمع‌آوری یادداشت‌ها و متون هُکوسای همراه بوده است که این متن‌ها وجوه مختلفی از این نقاش را نشان می‌دهد. همچنین استفاده از نوشته‌های خود او به خوانندگان کمک می‌کند تا درک عمیق‌تری از شخصیت، چالش‌ها و تلاش‌های بی‌وقفه او داشته باشند.در بخش‌هایی از کتاب به تأثیرگذار بودن هُکوسای و آثارش در دوران معاصر اشاره شده است. ساختار این کتاب، همانند یک مجموعه آثار متصل طراحی شده و خواننده در همان ابتدا با طراحی‌های مدرن برای شاه‌ها و چچق‌های تکیاکو روبه‌رو می‌شود. در بخشی از کتاب، هُکوسای نشان می‌دهد هنر در زندگی روزمره و ابزارهای کوچک دست انسان نیز می‌تواند باشد. این نگاه موشکافانه در کتاب «الگوی جدید کانسو شیکا» نیز ادامه پیدا می‌کند.

«دیوانه نقاشی» زبان تصویری او را برای نسل‌های بعدی رمزگشایی می‌کند که در یکی از فصل‌های کتاب به آن پرداخته است.

روح کتاب در فصل‌های «زیروبم نقاشی با رنگ، جلد نخست» و «زیروبم نقاشی با رنگ، جلد دوم» مدیده شده است. در این بخش‌ها هُکوسای نه تنها از تکنیک، بلکه ازنفس نقاشی سخن می‌گوید. او با کلماتش بوم را زنده می‌کند و به مخاطب می‌آموزد که چگونه باید به هستی نگاه کرد. او

هنر را فرآیندی می‌بیند که در آن هنرمند باید پیش از ترسیم سوزه با روح آن یکی شود، این درک عمیق در «یکصد چشم‌انداز به کوه فوجی» به اوج می‌رسد، جایی که فوجی نه یک کوه که نمادی از ایستادگی در جهان متغیر است. آنچه این کتاب با متمایز می‌کند، نگاه تاریخی آن است؛ از بررسی «تلیغاتی از دهه ۱۸۸۰» که نشان‌دهنده تأثیرات گسترده سبک هُکوسای برهنر تجاری و دبلماری زمان خود است تا با گفت‌وگوی مانا یو نیکندا و ریکو ماتسویا» که خواننده را در جایگاه مخاطب امروزی قرار می‌دهد تا در ریابد چگونه نگاه یک نقاش قرن هجدهمی، هنوز هم می‌تواند بر دیدگاه‌های هنری معاصر اثر گذار باشد. هُکوسای، خود را «پیرومرد دیوانه نقاشی» می‌نامید. لقبی که نشان از تواضع فرارانه و اشتیاق بی‌پایان او به یادگیری داشت. او معتقد بود که تا نود سالگی، به درک جوهره اشیا نخواهد رسید. این کتاب، حکایت همین جست‌وجوی بی‌پایان است. او فقر، ناملایمات و تغییرات سریع عصر خود را با قلم‌هوی خود درنوردید تا چیزی خلق کند که نه تنها برای دوران خویش، بلکه برای تمام زمان‌ها باقی بماند. هُکوسای در ۶ سالگی پای در مسیر هنری خود گذاشت و نقاشی و طراحی آیینه را در کنار پدرش آغاز کرد و در ۱۴ سالگی حکاکی و چاپ روی لوح‌های چوبی را نزد یک استاد آموزش دید. بعد از آن در ۱۸ سالگی توانست وارد استودیوی کانسو کواشاشو شود. او از همان ابتدای کارآموزی هُکوسایی به یادگیری هنر باسمه چوبی معروف –یا اوکی یویه که به چاپ روی لوح‌های چوبی گفته می‌شد- پرداخت و اولین اثرش را با نام مستعار «شائرو» در ۱۹ سالگی چاپ کرد. او در سال ۱۷۹۳ کار روی مکاتب هنری دیگر از جمله اروپایی را آغاز کرد و به همین دلیل مجبور به ترک استودیوی کانسوکارا شد. اما این برای او پایان راه نبود، بلکه آغازی شد برای تغییرسوزه کارهایش از تصویر هنرمندان و هنرپیشگان –که سوزهای سنتی سبک اوکی یویه به شمار می‌رفتند- تصاویری از زندگی روزمره مردم ژاپن و مناظر طبیعی. همین تغییرسبک و سوزه سبب نقطه عطفی هم در حرفه هُکوسای و هم در هنر اوکی یویه شد. پس از این دوران، هُکوسای تحت نام «تاواریا سوری» شروع به همکاری با مدرسه تاواریا کرد و تعداد زیادی نقاشی با قلم‌هو خلق کرد. در سال ۱۸۰۰ نام خود را به کانسوشیکا هُکوسای تغییر داد و این بار به عنوان یک هنرمند مستقل بدون وابستگی به یک مدرسه یا استودیویهنری شروع به کار کرد و توانست دو مجموعه از نقاشی‌های مناظرش را به چاپ برساند. او در سال ۱۸۰۷ شروع به همکاری با «تاکیسایا بارکین» نویسنده مشهور کرد و تصویرپردازی روی مجموعه‌ای از کتاب‌های مصور او را به انجام رساند.

اینفوگرافیک

با آغاز فصل گرما،

بار دیگر موضوع استفاده‌بهینه‌از

منابع انرژی اهمیت

پیدا می‌کند. در

این اینفوگرافی،

مهمترین و در عین

حال ساده‌ترین

راهکارها و توصیه‌ها

برای کاهش مصرف

آب و برق ارائه شده

است.

نسخه معاون علمی ر رئیس‌جمهور برای آینده فناوری ایران

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌ینیان رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت ورود فناوری به زندگی عمومی مردم، چند موضوع اولویت‌دار در حوزه فناوری را پیشنهاد داد و تمرکز بر

پیشگاهزاده در ادامه یادآور شد: «از نظر فنی، زیرساخت پرداخت کشور به‌گونه‌ای طراحی شده که هسته تراکنش‌ها، سونُیج‌های بانکی و سامانه‌های تسویه در داخل کشور مستقر هستند و همین معماری بومی و داخلی، باعث شد حتی در شرایط محدودیت اینترنت بین‌الملل، تراکنش‌های ریالی بدون وقفه ادامه یابد.» او ادامه داد: «تجربه حوزه پرداخت نشان داد که می‌توان خدمات حیاتی را بر بستر داخلی، پایدار نگه داشت. بنابراین ترکیبی از حکمرانی هوشمند، احراز هویت دقیق کار‌بران، مدیریت ترافیک پریسک و حفظ پایداری خدمات حیاتی، می‌تواند رویکرد متوازن‌تری نسبت به قطع کلی اینترنت باشد. به بیان دیگر، هدف باید «مدیریت هوشمند دسترسی» باشد، نه اختلال در خدمات ضروری.»

▼ **تهدید سایبری در «حوزه پرداخت» نداشتیم**

رئیس کمیسیون صنعت پرداخت سازمان نصر تهران با اشاره به نگرانی‌هایی درباره امنیت سایبری حوزه «پرداخت» در زمان محدودیت‌های اینترنتی هم گفت: «امنیت سایبری در صنعت پرداخت، مبتنی بر معماری چندلایه است و البته بخش اصلی آن در داخل کشور مدیریت می‌شود. با توجه به اینکه هسته شبکه پرداخت روی زیرساخت داخلی فعال است، از منظر تداوم خدمات، تهدیدی متوجه تراکنش‌های داخلی نبود.»

البته به اعتقاد او، نمی‌توان منکر این موضوع شد که با وجود پایدار ماندن هسته عملیات پرداخت داخلی، قطع اینترنت بین‌الملل برای این حوزه نیز مشکلاتی ایجاد کرد. به عنوان مثال شرکت‌هایی که در تعامل مستقیم با سرویس‌های خارجی هستند و شرکای بین‌المللی یا برخی که ابزارهای توسعه و پشتیبانی برخط داشتند، در ۳ ماه گذشته، با محدودیت‌هایی روبه‌رو شدند و مشکلاتی داشتند.

پیشگاهزاده ادامه داد: «هرچند با توجه به پایداری شبکه تراکنش‌های ریالی، در این مدت در بخش پرداخت داخلی، کاهش معنادار و فراگیری در درآمد شرکت‌های PSP یا بازیگران اصلی صنعت گزارش نشده، اما در حوزه‌هایی که وابستگی مستقیم به اینترنت بین‌الملل دارند از جمله برخی استارت‌آپ‌های برون‌گرا یا کسب‌وکارهای دارای مشتری خارجی، ممکن است آثار اقتصادی ملموس‌تری ایجاد شده باشد.»

▼ **نقش کلیدی «هویت‌دار بودن دسترسی‌ها» در امنیت سایبری**

رئیس کمیسیون صنعت پرداخت سازمان نصر تهران یادآور شد: «از سوی دیگر، در شرایطی که تهدیدات می‌تواند از طریق دسترسی‌های ناشناس و بدون هویت شکل بگیرد، نظام‌مند کردن دسترسی به اینترنت بین‌الملل و کاهش امکان سوء‌استفاده از سیمکارت‌ها و هویت‌های جعلی می‌تواند به از تقای امنیت کمک کند. بنابراین موضوع صرفاً «وصل بودن یا نبودن» اینترنت نیست، بلکه «چگونگی مدیریت و هویت‌دار بودن دسترسی‌ها»ست که در امنیت سایبری نقش کلیدی دارد.»

پیشگاهزاده نقی هم به ماجرای اینترنت «پرو» زد و گفت: «از این موضوع نمی‌توان صرف نظر کرد که کشور در شرایط عادی و شرایط جنگی با وضعیت‌ی متفاوت مواجه است. وقتی دشمن از بستر اینترنت و سیمکارت‌های بی‌نام‌نشان برای تجهیز و هدایت پهپادها استفاده می‌کند یا بخشی از عملیات جاسوسی خود را از طریق هویت‌های جعلی و ناشناس پیش می‌برد، حاکمیت نمی‌تواند نسبت به این موضوع بی‌تفاوت باشد. معتقدم اگر در شرایط اضطراری و بحرانی، «اینترنت پرو» به‌درستی و دقیق اجرا شود و دسترسی به اینترنت بین‌الملل را نظام‌مند، شناسنامه‌دار و مبتنی بر احراز هویت کند، می‌تواند هم نیازهای تخصصی کسب‌وکارها را پوشش دهد و هم ریسک‌های امنیتی را کاهش دهد. مهم این است که این سیاست با شفافیت، ضابطه‌مندی و مشارکت بخش خصوصی طراحی شود تا هم دغدغه‌های امنیتی مدیریت شود و هم فضای کسب‌وکار دچار ابهام نشود.»

▼ **ستاد ویژه فضای مجازی از ظرفیت تشکل‌ها استفاده کند**

او با ابراز امیدواری از تشکیل ستاد ویژه فضای مجازی به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور، یادآور شد: «اگر این ستاد بتواند میان ملاحظات امنیتی و نیازهای اقتصادی و فناوری کشور توازن برقرار کند و از ظرفیت تشکل‌های تخصصی مانند سازمان نظام صنفی رایانه‌ای بهره ببرد، می‌تواند نقش مؤثری داشته باشد. به‌رحال صنعت پرداخت، یک حوزه زیرساختی و حیاتی است و هر تصمیمی درباره اینترنت و ارتباطات باید با درک دقیق از معماری فنی و حساسیت‌های آن اتخاذ شود. به همین دلیل هم بی‌شک گفت‌وگوی مستمر میان دولت و بخش خصوصی در این زمینه بسیار راهگشا خواهد بود.»

چه محمدحسین مهدویان را قبول داشته باشیم چه‌نه، او هیچ‌وقت فیلمسازی نبوده که مسیرهای امن را انتخاب کند. از «بستانه در غبار» تا «تیشلیک» و «زخم کاری»، او همواره علاقه‌د داشته در مرز میان تجربه‌های جدید و ژانرهای مختلف حرکت کند و جهان خود را با زبان بصری‌اش پیدا کند. حالا در «کلاغ» نیز به سراغ فضایی رفته که این روزها هم جذاب است و هم خطرناک؛ روایت داستانی در بستر سال‌های پیش از انقلاب.

در سال‌های اخیر آثار متعددی با این حال‌وهوا ساخته شدند و همین مسأله باعث شده بازسازی آن دوران دیگر امتیاز ویژه‌ای برای یک اثر نباشد. مخاطب امروز مثلاً با دیدن اثری چون تاسیان – به‌راحتی کلیشه‌ها را تشخیص می‌دهد و کوچک‌ترین لغزش در طراحی فضا، قصه یا شخصیت‌ها می‌تواند اثر را به نمونه‌ای تکراری یا دور از حقیقت بدل کند. به همین دلیل، «کلاغ» از همان نقطه آغاز یک ریسک جدی برای مهدویان و تیم همیشه همراهش محسوب می‌شود؛ ریسکی که هنوز برای ظافات درباره نتیجه آن زود است.

۱. مستن و توجه ویژه به حس و حال کلمات مهم‌ترین ویژگی کلاغ در قسمت اول است. مونولوگ‌ها و نریش‌ن‌های سریال نقش مهمی در ساختن اتمسفر دارند و کمک می‌کنند مخاطب خیلی زود وارد جهان داستان شود. از دل همین قسمت‌ اول نیز چند دیالوگ و جمله قابل توجه بیرون آمده که نشان می‌دهد نویسندگان روی متن وسوسا داشته‌اند. البته نگرانی اصلی اینجاست که آیا این دقت و ظرافت در قسمت‌های بعدی نیز حفظ خواهد شد یا نه.

۲. «کلاغ» از نظر فرم تصویری به قلمرو آشنای مهدویان نزدیک است. او استاد روایت‌های مستندما و قصه‌های ششم‌ستند است و جنس فیلمبرداری، حرکت دوربین و دکوپاژ صحنه‌ها در این سریال نیز با همین سلیقه همخوانی دارد. هادی بهروز نیز از همان قسمت اول نشان می‌دهد که قرار است یکی از عناصر مهم موفقیت بصری اثر باشد و نگاه او به قاب‌ها کاملاً با جهان مهدویان و البته این قصه، هماهنگ است.

۳. هادی حجازی‌فر بازی‌ای کنجکاو‌پرانگیز دارد. گریم انتخاب‌شده برای او و نوع بازی‌اش تصویر مردی میانسال، عاشق‌پیش‌سُنه و درگی‌سُرنناقش‌های شخصیتی را منتقل می‌کند؛ کاراکتری که ظاهر‌ا‌مان شغل و احساساتش گرفتار خواهد آمد. با این حال هنوز برای داوری قطعی درباره این نقش زود است و باید دید در ادامه چه لایه‌هایی از شخصیت آشکار خواهد شد. آیا ساواکی عاشقی که او می‌سازد، منحصر‌به‌فرد می‌شود؟

۴. اگر یک نفر باشد که از همین قسمت اول بتوان درباره درخشش او باطمینان بیشتری صحبت کرد، محسن قصابیان است. کاراکتر آفرینی او، از ساخت صدا گرفته تا ریتم دیالوگ‌گویی و حتی استفاده هوشمندانه از نگاه و چشم‌ها، از همان ابتدا توجه مخاطب را جلب می‌کند.

طرح‌های مشخص و دارای نتایج ملموس را برای حل مسائل کشور خواستار شد.حسین افشین در نشست مشترک با آیت‌الله علی اکبر رشاد، رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی که با هدف گسترش تعاملات علمی در محل این پژوهشگاه بر گزار شد، یکی از این موضوعات را رصد فناوری با تکیه بر هوش مصنوعی دانست و گفت: «از وظایف مهم

پژوهشگاه و اندیشکده، می‌تواند ایجاد یک نظام هوشمند رصد علم و فناوری مبتنی بر هوش مصنوعی باشد.» تصریح کرد:

«مروز مشکل اصلی ما زبان‌های برنامه‌نویسی نیست، بلکه داده‌هایی است که هنوز نتوانسته‌ایم به‌درستی جمع‌آوری و سازماندهی کنیم. جمع‌آوری داده‌های داخلی و خارجی یکی از اولویت‌های جدی ما است.

رئیس کمیسیون صنعت پرداخت سازمان نصر تهران با اشاره به نگرانی‌هایی درباره امنیت سایبری حوزه «پرداخت» در زمان محدودیت‌های اینترنتی هم گفت: «امنیت سایبری در صنعت پرداخت، مبتنی بر معماری چندلایه است و البته بخش اصلی آن در داخل کشور مدیریت می‌شود. با توجه به اینکه هسته شبکه پرداخت روی زیرساخت داخلی فعال است، از منظر تداوم خدمات، تهدیدی متوجه تراکنش‌های داخلی نبود.»

البته به اعتقاد او، نمی‌توان منکر این موضوع شد که با وجود پایدار ماندن هسته عملیات پرداخت داخلی، قطع اینترنت بین‌الملل برای این حوزه نیز مشکلاتی ایجاد کرد. به عنوان مثال شرکت‌هایی که در تعامل مستقیم با سرویس‌های خارجی هستند و شرکای بین‌المللی یا برخی که ابزارهای توسعه و پشتیبانی برخط داشتند، در ۳ ماه گذشته، با محدودیت‌هایی روبه‌رو شدند و مشکلاتی داشتند.

پیشگاهزاده ادامه داد: «هرچند با توجه به پایداری شبکه تراکنش‌های ریالی، در این مدت در بخش پرداخت داخلی، کاهش معنادار و فراگیری در درآمد شرکت‌های PSP یا بازیگران اصلی صنعت گزارش نشده، اما در حوزه‌هایی که وابستگی مستقیم به اینترنت بین‌الملل دارند از جمله برخی استارت‌آپ‌های برون‌گرا یا کسب‌وکارهای دارای مشتری خارجی، ممکن است آثار اقتصادی ملموس‌تری ایجاد شده باشد.»

▼ **نقش کلیدی «هویت‌دار بودن دسترسی‌ها» در امنیت سایبری**

رئیس کمیسیون صنعت پرداخت سازمان نصر تهران یادآور شد: «از سوی دیگر، در شرایطی که تهدیدات می‌تواند از طریق دسترسی‌های ناشناس و بدون هویت شکل بگیرد، نظام‌مند کردن دسترسی به اینترنت بین‌الملل و کاهش امکان سوء‌استفاده از سیمکارت‌ها و هویت‌های جعلی می‌تواند به از تقای امنیت کمک کند. بنابراین موضوع صرفاً «وصل بودن یا نبودن» اینترنت نیست، بلکه «چگونگی مدیریت و هویت‌دار بودن دسترسی‌ها»ست که در امنیت سایبری نقش کلیدی دارد.»

پیشگاهزاده نقی هم به ماجرای اینترنت «پرو» زد و گفت: «از این موضوع نمی‌توان صرف نظر کرد که کشور در شرایط عادی و شرایط جنگی با وضعیت‌ی متفاوت مواجه است. وقتی دشمن از بستر اینترنت و سیمکارت‌های بی‌نام‌نشان برای تجهیز و هدایت پهپادها استفاده می‌کند یا بخشی از عملیات جاسوسی خود را از طریق هویت‌های جعلی و ناشناس پیش می‌برد، حاکمیت نمی‌تواند نسبت به این موضوع بی‌تفاوت باشد. معتقدم اگر در شرایط اضطراری و بحرانی، «اینترنت پرو» به‌درستی و دقیق اجرا شود و دسترسی به اینترنت بین‌الملل را نظام‌مند، شناسنامه‌دار و مبتنی بر احراز هویت کند، می‌تواند هم نیازهای تخصصی کسب‌وکارها را پوشش دهد و هم ریسک‌های امنیتی را کاهش دهد. مهم این است که این سیاست با شفافیت، ضابطه‌مندی و مشارکت بخش خصوصی طراحی شود تا هم دغدغه‌های امنیتی مدیریت شود و هم فضای کسب‌وکار دچار ابهام نشود.»

▼ **ستاد ویژه فضای مجازی از ظرفیت تشکل‌ها استفاده کند**

او با ابراز امیدواری از تشکیل ستاد ویژه فضای مجازی به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور، یادآور شد: «اگر این ستاد بتواند میان ملاحظات امنیتی و نیازهای اقتصادی و فناوری کشور توازن برقرار کند و از ظرفیت تشکل‌های تخصصی مانند سازمان نظام صنفی رایانه‌ای بهره ببرد، می‌تواند نقش مؤثری داشته باشد. به‌رحال صنعت پرداخت، یک حوزه زیرساختی و حیاتی است و هر تصمیمی درباره اینترنت و ارتباطات باید با درک دقیق از معماری فنی و حساسیت‌های آن اتخاذ شود. به همین دلیل هم بی‌شک گفت‌وگوی مستمر میان دولت و بخش خصوصی در این زمینه بسیار راهگشا خواهد بود.»

چه محمدحسین مهدویان را قبول داشته باشیم چه‌نه، او هیچ‌وقت فیلمسازی نبوده که مسیرهای امن را انتخاب کند. از «بستانه در غبار» تا «تیشلیک» و «زخم کاری»، او همواره علاقه‌ داشته در مرز میان تجربه‌های جدید و ژانرهای مختلف حرکت کند و جهان خود را با زبان بصری‌اش پیدا کند. حالا در «کلاغ» نیز به سراغ فضایی رفته که این روزها هم جذاب است و هم خطرناک؛ روایت داستانی در بستر سال‌های پیش از انقلاب.

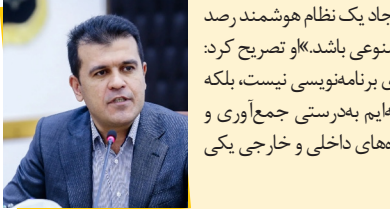
در سال‌های اخیر آثار متعددی با این حال‌وهوا ساخته شدند و همین مسأله باعث شده بازسازی آن دوران دیگر امتیاز ویژه‌ای برای یک اثر نباشد. مخاطب امروز مثلاً با دیدن اثری چون تاسیان – به‌راحتی کلیشه‌ها را تشخیص می‌دهد و کوچک‌ترین لغزش در طراحی فضا، قصه یا شخصیت‌ها می‌تواند اثر را به نمونه‌ای تکراری یا دور از حقیقت بدل کند. به همین دلیل، «کلاغ» از همان نقطه آغاز یک ریسک جدی برای مهدویان و تیم همیشه همراهش محسوب می‌شود؛ ریسکی که هنوز برای ظافات درباره نتیجه آن زود است.

۱. مستن و توجه ویژه به حس و حال کلمات مهم‌ترین ویژگی کلاغ در قسمت اول است. مونولوگ‌ها و نریش‌ن‌های سریال نقش مهمی در ساختن اتمسفر دارند و کمک می‌کنند مخاطب خیلی زود وارد جهان داستان شود. از دل همین قسمت‌ اول نیز چند دیالوگ و جمله قابل توجه بیرون آمده که نشان می‌دهد نویسندگان روی متن وسوسا داشته‌اند. البته نگرانی اصلی اینجاست که آیا این دقت و ظرافت در قسمت‌های بعدی نیز حفظ خواهد شد یا نه.

۲. «کلاغ» از نظر فرم تصویری به قلمرو آشنای مهدویان نزدیک است. او استاد روایت‌های مستندما و قصه‌های ششم‌ستند است و جنس فیلمبرداری، حرکت دوربین و دکوپاژ صحنه‌ها در این سریال نیز با همین سلیقه همخوانی دارد. هادی بهروز نیز از همان قسمت اول نشان می‌دهد که قرار است یکی از عناصر مهم موفقیت بصری اثر باشد و نگاه او به قاب‌ها کاملاً با جهان مهدویان و البته این قصه، هماهنگ است.

۳. هادی حجازی‌فر بازی‌ای کنجکاو‌پرانگیز دارد. گریم انتخاب‌شده برای او و نوع بازی‌اش تصویر مردی میانسال، عاشق‌پیش‌سُنه و درگی‌سُرنناقش‌های شخصیتی را منتقل می‌کند؛ کاراکتری که ظاهر‌ا‌مان شغل و احساساتش گرفتار خواهد آمد. با این حال هنوز برای داوری قطعی درباره این نقش زود است و باید دید در ادامه چه لایه‌هایی از شخصیت آشکار خواهد شد. آیا ساواکی عاشقی که او می‌سازد، منحصر‌به‌فرد می‌شود؟

۴. اگر یک نفر باشد که از همین قسمت اول بتوان درباره درخشش او باطمینان بیشتری صحبت کرد، محسن قصابیان است. کاراکتر آفرینی او، از ساخت صدا گرفته تا ریتم دیالوگ‌گویی و حتی استفاده هوشمندانه از نگاه و چشم‌ها، از همان ابتدا توجه مخاطب را جلب می‌کند.

▼ **اکران فیلم تازه «سحر دولتشاهی»**

سحر دولتشاهی با فیلم «استخر» نخستین همکاری خود با سروش صحت را تجربه کرده است؛ فیلمی که از ۱۰ تیر ۱۴۰۵ اکران می‌شود. داستان درباره زوجی میانسال است که زندگی‌شان دچار بحران شده و این تنش بر پسر جوانشان نیز سایه می‌اندازد. دولتشاهی در کنار امین حیایی، مه‌ران مدیری و پانتنآ پناهی‌ها مقابل دوربین رفته است. «استخر» سومین فیلم بلند صحت پس از «جهان با من برقص» و «صحنه‌ها با زرافه‌ها»ست و می‌تواند وجه تازه‌ای از کارنامه دولتشاهی را در همکاری با یک کارگردان مؤلف نشان دهد.

.....

▼ **«بهرور رضوی» در بخش مراقبت‌های ویژه**

بهرور رضوی، گوینده و صداپیشه پیشکسوت، به‌دلیل مشکل ریوی و عارضه مغزی در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستانی در کرخ بستری است. فرهنگ جولایی با اعلام وخامت حال او از مردم خواست برای سلامتی‌اش دعا کنند. رضوی متولد ۱۳۲۶، از سنال ۱۳۴۷ با رادیو همکاری داشته و با روایت مجموعه ایران و دهها‌اجرا، به یکی از صداهای ماندگار صدا و سیما تبدیل شده است. او خرداد ۱۳۹۹ نشان درجه یک هنری گرفت و علاوه بر رادیو، در تلویزیون، سینما، تئاتر و ترانه‌سرایی نیز فعال بوده است.

.....

▼ **«جودی فاستر» بازگشت به «ارنده تاکسی» پس از ۵۰ سال**

جودی فاستر در پنجاهمین سالگرد «ارنده تاکسی» در جشنواره فیلم تریپیکا کنار مارتین اسکورسیزی و رابرت دنیرو از میراث ماندگار این فیلم گفت؛ اثری که در ۱۲ سالگی برایش نامزدی اسکار نقش مکمل را آورد. فاستر تأکید کرد تنهایی و فروپاشی تدریجی تراویس بیکل همچنان با نسل امروز ارتباط دارد؛ به‌ویژه در عصر انزوا دیجیتال. «ارنده تاکسی» برنده نخل طلای کن شد و به یکی از آثار تعیین‌کننده تاریخ سینما بدل گشت؛ فیلمی که به باور فاستر هنوز درباره بحران هویت و نیاز به ارتباط حرف می‌زند.

.....

▼ **شروع امیدوارکننده یک ریسک بزرگ**

چه محمدحسین مهدویان را قبول داشته باشیم چه‌نه، او هیچ‌وقت فیلمسازی نبوده که مسیرهای امن را انتخاب کند. از «بستانه در غبار» تا «تیشلیک» و «زخم کاری»، او همواره علاقه‌ داشته در مرز میان تجربه‌های جدید و ژانرهای مختلف حرکت کند و جهان خود را با زبان بصری‌اش پیدا کند. حالا در «کلاغ» نیز به سراغ فضایی رفته که این روزها هم جذاب است و هم خطرناک؛ روایت داستانی در بستر سال‌های پیش از انقلاب.

در سال‌های اخیر آثار متعددی با این حال‌وهوا ساخته شدند و همین مسأله باعث شده بازسازی آن دوران دیگر امتیاز ویژه‌ای برای یک اثر نباشد. مخاطب امروز مثلاً با دیدن اثری چون تاسیان – به‌راحتی کلیشه‌ها را تشخیص می‌دهد و کوچک‌ترین لغزش در طراحی فضا، قصه یا شخصیت‌ها می‌تواند اثر را به نمونه‌ای تکراری یا دور از حقیقت بدل کند. به همین دلیل، «کلاغ» از همان نقطه آغاز یک ریسک جدی برای مهدویان و تیم همیشه همراهش محسوب می‌شود؛ ریسکی که هنوز برای ظافات درباره نتیجه آن زود است.

۱. مستن و توجه ویژه به حس و حال کلمات مهم‌ترین ویژگی کلاغ در قسمت اول است. مونولوگ‌ها و نریش‌ن‌های سریال نقش مهمی در ساختن اتمسفر دارند و کمک می‌کنند مخاطب خیلی زود وارد جهان داستان شود. از دل همین قسمت‌ اول نیز چند دیالوگ و جمله قابل توجه بیرون آمده که نشان می‌دهد نویسندگان روی متن وسوسا داشته‌اند. البته نگرانی اصلی اینجاست که آیا این دقت و ظرافت در قسمت‌های بعدی نیز حفظ خواهد شد یا نه.

۲. «کلاغ» از نظر فرم تصویری به قلمرو آشنای مهدویان نزدیک است. او استاد روایت‌های مستندما و قصه‌های ششم‌ستند است و جنس فیلمبرداری، حرکت دوربین و دکوپاژ صحنه‌ها در این سریال نیز با همین سلیقه همخوانی دارد. هادی بهروز نیز از همان قسمت اول نشان می‌دهد که قرار است یکی از عناصر مهم موفقیت بصری اثر باشد و نگاه او به قاب‌ها کاملاً با جهان مهدویان و البته این قصه، هماهنگ است.

۳. هادی حجازی‌فر بازی‌ای کنجکاو‌پرانگیز دارد. گریم انتخاب‌شده برای او و نوع بازی‌اش تصویر مردی میانسال، عاشق‌پیش‌سُنه و درگی‌سُرنناقش‌های شخصیتی را منتقل می‌کند؛ کاراکتری که ظاهر‌ا‌مان شغل و احساساتش گرفتار خواهد آمد. با این حال هنوز برای داوری قطعی درباره این نقش زود است و باید دید در ادامه چه لایه‌هایی از شخصیت آشکار خواهد شد. آیا ساواکی عاشقی که او می‌سازد، منحصر‌به‌فرد می‌شود؟

۴. اگر یک نفر باشد که از همین قسمت اول بتوان درباره درخشش او باطمینان بیشتری صحبت کرد، محسن قصابیان است. کاراکتر آفرینی او، از ساخت صدا گرفته تا ریتم دیالوگ‌گویی و حتی استفاده هوشمندانه از نگاه و چشم‌ها، از همان ابتدا توجه مخاطب را جلب می‌کند.